

KERK 2025 – IN KERKORDELIJKE VOORSTELLEN

Deel 2: Back to basics

Rapport van het generale college voor de kerkorde
aan de generale synode

d.d. 13 maart 2017

1 ALGEMEEN

1.1 KERK 2025

Dit rapport houdt zich bezig met het vierde thematische onderdeel van Kerk 2025 en betreft de vereenvoudiging van de regelgeving, met kaderbepalingen in de ordinanties, en uitwerking in
5 generale regelingen, waarbij de gemeenten zoveel mogelijk vrijheid wordt gegeven terwijl tegelijkertijd de kwaliteit van het gemeente-zijn en de zorgvuldigheid van bestuur en beheer moet worden gegarandeerd.

De synode besloot hierover:

10 12. Om de kerkorde terug te brengen tot het principe van 'back to basics' wordt ervoor gekozen in de ordinanties deze basics in algemene kaderbepalingen vast te leggen en in de generale regelingen de algemeen geldende regels op uitvoeringsniveau te verwoorden;

13. Aan gemeenten wordt zoveel mogelijk ruimte gegeven en tegelijkertijd dient de kwaliteit van het gemeente-zijn volgens de basics en de zorgvuldigheid van bestuur en beheer te worden gegarandeerd;

15 14. Ten behoeve van het leven en werken van de gemeente worden in de ordinanties algemene kaderbepalingen opgenomen over de ambten, het minimumaantal leden van de kerkenraad, het quorum, de verkiezing van ambtsdragers, de zittingstermijn en de plaatselijke regeling.

20 15. Ten dienste van de kwaliteit van het toezicht zal er in principe één regionaal college voor de behandeling van beheerszaken (RCBB) per regionale classis zijn. De mogelijkheden voor het RCBB om bij onverantwoord beheer ter plaatse in te grijpen worden verruimd. Er wordt een generaal college voor de behandeling van beheerszaken gevormd, waarin afgevaardigden van de RCBB's zitting hebben.

25 Met het oog hierop zijn ordinanties 2, 3, 4 en 11 nader bezien. Bij de voorstellen is uitgegaan van de in eerste lezing aanvaarde kerkordewijzigingen. Uiteraard zullen de voorgestelde besluiten opnieuw moeten worden bezien, indien de in november 2016 in eerste lezing vastgestelde teksten in tweede lezing gewijzigd worden vastgesteld.

1.2 KANTTEKENINGEN

30 De onder punt 12 genoemde verschuiving van ordinantie naar generale regeling is op zich geen vereenvoudiging van de regelgeving. Wel wordt het eenvoudiger om de details van de regelgeving aan te passen aan wijzigende omstandigheden. Als voorbeeld wijst het college op het voorstel de verhuisregeling (ord. 2-5) te verschuiven naar de generale regeling, omdat de huidige (en voorlopig blijvende) regeling sterk afhankelijk is van de medewerking van de overheid en niet zonder meer in
35 de toekomst gegarandeerd is.

Ook in het onder 13 genoemde punt zit een spanning: meer ruimte voor plaatselijke invulling en tegelijkertijd het garanderen van de zorgvuldigheid van bestuur en beheer kan soms leiden tot meer in plaats van minder regelingen. Als voorbeeld wijst het college op het voorstel alle kerkenraden de
40 mogelijkheid te geven om een kleine kerkenraad in te stellen en tevens de mogelijkheid te openen dat in een gemeente met werkgroepen zonder kleine kerkenraad wordt gewerkt. Dit geeft maximale ruimte aan de gemeenten, maar de regelgeving, die met al die situaties rekening moet houden, wordt er niet simpeler van.

2 ORDINANTIE 2 DE GEMEENTEN

2.1 KERK 2025

In Kerk 2025 wordt onder 3.1 gepleit voor een ruimere keuze van gemeenteleden voor een (wijk)gemeente waar zij zich het best thuis voelen. Een gemeente met wijkgemeenten zou de territoriale indeling van wijkgemeenten kunnen loslaten. Tevens wordt voorgesteld om leden van een opgeheven gemeente die zich niet aansluiten bij een andere protestantse gemeente in het landelijk register te bewaren als voormalig lid van de opgeheven gemeente.

2.2 KANTTEKENINGEN

Uitvoering van het eerste voorstel betekent loslating van voorwaarden bij perforatie. Een stap verder zou zijn om bij verhuizing niet automatisch in te schrijven in een gemeente, maar altijd de keus te laten aan de verhuizende. Dit voorstel betekent echter een grote administratieve last: bij verhuizing moet altijd een brief gestuurd worden vanwege de generale synode. Voorgesteld wordt daarom de verhuisregels niet (inhoudelijk) aan te passen.

Het is overigens de vraag of bij veranderingen rond SILA deze verhuisregels nog wel hanteerbaar zijn. Mede met het oog daarop wordt voorgesteld de regels uit de ordinantie weg te halen en in de generale regeling (Leden)registratie te plaatsen.

Het voorstel om het mogelijk te maken de territoriale indeling van wijkgemeenten los te laten, heeft als praktisch bezwaar dat leden – als een algemene kerkenraad met instemming van de wijkkerkenraden hiertoe besluit - bij verhuizing zonder vermelding van wijkgemeente moeten worden ingeschreven. Dat vraagt aanpassing van het ledenprogramma. Eenvoudiger is het de territoriale indeling formeel te handhaven (ieder wordt bij verhuizing in een wijkgemeente ingeschreven). Plaatselijk kan dan worden besloten aan de perforatie tussen wijken geen enkele voorwaarde te verbinden.

Het voorstel om leden van een voormalige gemeente te registreren in het landelijk register, heeft een parallel in de al bestaande mogelijkheid dat leden die naar het buitenland vertrekken geregistreerd blijven in het landelijk register. De bepaling in romeins art. III-2 dat zij die tot een gemeente behoren daarmee tot de Protestantse Kerk behoren, sluit kennelijk niet uit dat anderen dan leden van de gemeente tot de Protestantse Kerk behoren. Toch blijft het hoofdprincipe dat gedoopten vergaderd worden rondom Woord en Sacramenten (art. III-1) en dat zij geroepen worden tot ook verantwoordelijkheid in de gemeente (art. III-3). De hoofdregel zal daarom moeten blijven dat leden van een voormalige gemeente worden ingeschreven als lid van een andere gemeente, naar hun keus. Een bijzondere situatie ontstaat wanneer leden van een opgeheven gemeente samen een huisgemeente vormen onder de paraplu van de classicale vergadering. Er is dan geen kerkenraad die het ledenregister kan laten bijhouden. In de generale regeling zal worden voorgesteld de verantwoordelijkheid te leggen bij de commissie die door de classicale vergadering voor de huisgemeente wordt ingesteld.

2.3 LIDMAATSCHAP NAAR KEUZE

In ord. 2-5-2 is geregeld dat leden zich kunnen laten overschrijven naar een andere gemeente op hetzelfde grondgebied. Hiervoor gelden geen voorwaarden.

In ord. 2-5-3 gaat het om leden die zich willen laten overschrijven naar een gemeente buiten hun eigen woongebied. Daarbij is geregeld dat er een schriftelijk en gemotiveerd verzoek moet zijn en dat beide kerkenraden moeten instemmen. De gewenste grotere vrijheid van gemeenteleden kan worden vertaald door net als in 2-5-2 te spreken over 'op hun verzoek' en de instemming van de

kerkenraad van de oude gemeente te laten vervallen. De instemming van de kerkenraad van de nieuwe gemeente wordt in het voorstel gehandhaafd: de kerkenraad moet de zorg voor betrokkenen – die ver buiten de gemeente kunnen wonen – kunnen aanvaarden en mag ervoor waken dat de koers van de gemeente niet gewijzigd wordt door grote toestroom van leden van buiten. Uiteraard zal de kerkenraad van zijn afwijzing gemotiveerd moeten kennisgeven aan betrokkene. Dit hoeft niet apart te worden vermeld (zoals dat ook nu niet vermeld wordt). De kerkenraad van de ‘vertrekgemeente’ is bij de procedure niet langer betrokken. Dat laat uiteraard onverlet dat deze kerkenraad -als betrokkene hiervoor open staat- met betrokkene kan spreken over de redenen van de overgang naar een andere gemeente.

10 In een gemeente met wijkgemeenten kan, zoals gezegd, de afspraak worden gemaakt, dat deze toestemming altijd gegeven wordt. Aan de in Kerk 2025 gewenste mogelijkheid om de territoriale indeling (binnen een gemeente met wijkgemeenten) los te laten is daarmee inhoudelijk ruimte gegeven.

2.4 DUBBEL LIDMAATSCHAP?

15 Bij een grotere vrijheid van gemeenteleden past ook dat leden zich in meer dan één gemeente kunnen laten inschrijven, bij voorbeeld indien zij een deel van het jaar een vakantiewoning betrekken. Op dit moment kan dit alleen door hen te registreren als iemand die blijk geeft van verbondenheid met de gemeente.

20 Deze groep wordt veelal aangeduid als “blijkgevers”. Voorgesteld wordt de groep voortaan aan te duiden als “vrienden”. Deze term geeft de betrokkenheid bij de gemeente beter aan dat het kunstwoord “blijkgever”.

25 Overwogen is om de mogelijkheid te openen dat deze leden als gastlid worden geregistreerd in een andere gemeente, en deze groep gastleden dezelfde rechten te geven als leden. Het toevoegen van deze nieuwe groep gastleden vraagt echter een ingrijpende aanpassing van de ledenregistratie. Op dit punt wordt daarom geen voorstel tot aanpassing gedaan. Wel zal in de paragraaf over de verkiezing een eigen positie worden voorgesteld voor deze groep.

2.5 VEREENVOUDIGING/VERHELDING

30 In het eerste deel van ordinantie 2 zijn uitgebreide bepalingen te vinden over wie tot de gemeente behoren (art. 2-5) en de registers van gemeente en kerk (art.6-10).

Naar het oordeel van het college kunnen deze bepalingen worden samengevat in enkele kaderbepalingen en kan voor het overige – voor zover nodig – verwezen worden naar de generale regeling Ledenregistratie. Het voorstel beperkt zich dan ook tot twee artikelen: één over wie tot de gemeente behoren, en één over de registratie. In het eerste deel wordt de verwijzing naar registratie vermeden. De oude artikelen 2-10 vervallen daarmee.

2.6 DE PERSONEN

Wie tot een gemeente behoren is vastgelegd in art. III van de kerkorde:

Lid 2:

40 Tot een gemeente
- en daarmee tot de Protestantse Kerk in Nederland -
behoren zij van wie de inlijving in de gemeenschap van de Kerk
is bekrachtigd door de heilige doop
en die als zodanig zijn ingeschreven als lid van de gemeente.

Lid 4:

5 Gedachtig aan de trouw van de God van het verbond
rekent de gemeente voorts tot haar gemeenschap
de niet-gedoopte kinderen van gemeenteleden
alsmede degenen die blijk geven van verbondenheid met de gemeente.

Gastleden worden hierbij niet genoemd. Ze komen wel voor in de opsomming van degenen die worden geregistreerd in lid 5:

10 Doopleden, belijdende leden, gastleden, de niet-gedoopte kinderen van gemeenteleden alsmede
zij die blijk geven van verbondenheid met de gemeente, worden als zodanig ingeschreven in het
register van de gemeente.

15 Met het onderscheid tussen 'behoren tot' en 'gerekend worden tot' brengt de kerkorde tot
uitdrukking dat enerzijds alleen gedoopten lid zijn van de gemeente, maar dat anderzijds de
gemeenschap van de gemeente ruimer is dan de gedoopten.

20 In de nu geldende tekst van ord. 2 wordt dit onderscheid overgenomen. Maar tegelijkertijd worden
de beide categorieën (de (gast)leden die behoren tot de gemeente en de ongedoopten en anderen
die met de gemeente verbonden zijn die gerekend worden tot de gemeente) samengevat onder de
titel: Wie tot de gemeente behoren. De titel heeft daarmee een ruimere betekenis dan in art. III-4.
Dat is minder gewenst. In het voorgestelde kaderartikel worden de groepen daarom samengevat,
niet onder "wie tot de gemeente behoren", maar onder "de gemeenschap van de gemeente". Die
gemeenschap omvat zowel degenen die in strikte zin tot de gemeente behoren (art. III-2) als
degenen die tot de gemeenschap gerekend worden.

25 Dit leidt tot de volgende kaderbepalingen ter vervanging van art. 2 t/m 5, en art. 16-9¹:

Artikel 2a De gemeenschap van de gemeente.	
1	Tot de gemeenschap van een gemeente behoren: <ul style="list-style-type: none">- als leden: de gedoopten die in het lokale ledenregister zijn opgenomen; leden die openbare belijdenis van het geloof hebben afgelegd worden aangeduid als belijdende leden, de anderen als doopleden;- als gastleden: de gedoopten die als lid ingeschreven zijn in een andere kerkgemeenschap en op hun verzoek in de gemeente zijn opgenomen, naar regels bij generale regeling gesteld;- de ongedoopte kinderen van gemeenteleden, voor zover de ouders of wettelijke vertegenwoordigers daartegen geen bezwaar maken.- vrienden die blijk geven van verbondenheid met de gemeente en op hun verzoek als zodanig zijn opgenomen
2	De leden die binnen het grondgebied van een gemeente hun vaste woonplaats hebben behoren tot die gemeente, tenzij zij op hun verzoek door de kerkenraad van een andere gemeente van de kerk als lid van die gemeente zijn opgenomen.
3	Indien er op een bepaald grondgebied meer dan een tot de kerk behorende gemeente is, kunnen de leden van een van deze gemeenten zich als lid laten opnemen in een van de andere in hetzelfde gebied gelegen gemeenten.
4	De leden die binnen het grondgebied van de gemeente waartoe zij behoren hun vaste woonplaats hebben, worden bij verhuizing opgenomen als lid van een gemeente binnen

¹ De artikelen krijgen een a nummer, om de leden niet te hoeven invlechten in de oude artikelen. Zie voor vergelijking van oude tekst en kaderbepalingen hieronder sub. 2.10

	het grondgebied waarvan zij hun vaste woonplaats hebben, naar regels bij generale regeling gesteld.
5	Leden van een gemeente blijven tot haar behoren zolang zij niet - als lid opgenomen worden in een andere gemeente van de kerk, - zich vestigen in het buitenland, - tot een andere kerkgemeenschap overgaan, - zichzelf onttrekken aan de gemeenschap van de kerk door middel van een uitdrukkelijke verklaring aan de kerkenraad.
6	Voor wijkgemeenten zijn deze bepalingen van overeenkomstige toepassing.

2.7 REGISTRATIE

Over de registers wordt gesproken in artikel III-5 van de kerkorde.

5 Doopleden, belijdende leden, gastleden, de niet-gedoopte kinderen van gemeenteleden alsmede zij die blijf geven van verbondenheid met de gemeente, worden als zodanig ingeschreven in het register van de gemeente.

De evangelisch-lutherse leden worden bovendien ingeschreven in een register dat bijgehouden wordt door de evangelisch-lutherse synode.

10 Over een landelijk register wordt niet gesproken. Dat spoort met het uitgangspunt dat leden allereerst leden van een gemeente zijn, en zo lid van de kerk. Het landelijk register is in principe niet meer dan de optelsom van de plaatselijke registers.

15 De registers van kerk en gemeente zijn nader geregeld in ord. 2-6 t/m 10 en in de Generale regeling ledenregistratie (GRL). Opvallend is dat in de huidige tekst van een veelheid van registers sprake is: Het register van de gemeente bestaat uit twee registers: dat van de leden en gastleden, en dat van de overigen die met de gemeente verbonden zijn. In een gemeente met wijkgemeenten worden deze registers per wijkgemeente ingericht. Vervolgens zijn er twee landelijke registers en één register van evangelisch-lutherse leden. In de praktijk gaat het om één centrale database met de

20 persoonsgegevens van allen die tot (een gemeente van) de Protestantse Kerk behoren. Omdat doel en inrichting van de registers door de kerk (in de kerkorde) wordt bepaald kan beter de eenheid worden benadrukt door te spreken over één ledenregister dat onderscheiden wordt in verschillende registers.

25 Het is overigens mogelijk dat in het lokale register familieleden van degenen die tot de gemeente behoren worden mee geregistreerd (zie ook generale regeling). Als de gemeente gebruik maakt van elektronische uitwisseling met de LRP staan deze ook in de centrale database. Maar zij maken formeel geen deel uit van het landelijke register.

Wanneer de ordinantietekst ook hier beperkt wordt tot kaderbepalingen, kan worden volstaan met de volgende bepalingen, ter vervanging van art. 6 - 10:

	Artikel 6a Ledenregistratie
1	Om te kunnen beschikken over persoonsgegevens ten behoeve van het functioneren van het kerkelijk leven en werken in de ruimste zin van het woord kent de kerk een ledenregister, onderscheiden in de lokale ledenregisters, het landelijke ledenregister en het register van evangelisch-lutherse leden.
2	Het lokale ledenregister bevat de gegevens van allen die tot de gemeenschap van de gemeente behoren, als bedoeld in artikel 2a-1.

3	Het landelijke ledenregister bevat de gegevens van allen die tot de gemeenschap van enige gemeente behoren, als bedoeld in art. 2a-1 ² en bevat tevens de gegevens van hen die op hun verzoek in het landelijke ledenregister zijn opgenomen, naar regels bij generale regeling gesteld.
4	Het register van evangelisch-lutherse leden bevat de gegevens van de leden van de evangelisch-lutherse gemeenten en van leden van andere gemeenten die op hun verzoek door de evangelisch-lutherse synode in dit register zijn opgenomen.
5	De inrichting en het bijhouden van de registers alsmede het gebruik en de uitwisseling van de gegevens worden nader geregeld bij generale regeling.
6	De gegevens van het landelijk register en van het register van evangelisch-lutherse leden worden niet gebruikt om degenen die bij een gemeente geregistreerd zijn rechtstreeks te benaderen, behalve <ul style="list-style-type: none"> - in het kader van de verkiezing van leden van de evangelisch-lutherse synode; - nadat de kerkenraad op de hoogte is gesteld en geen bezwaar heeft gemaakt.

2.8 TOELICHTING OP LID 1

Het doel van de registratie wordt op verschillende manieren aangeduid.

Art. 6-1: Ten behoeve van het leven en werken van gemeenten en kerk ...

5 Art. 6-2: Het doel van de registratie is het kunnen beschikken over persoonsgegevens ten behoeve van het functioneren van het kerkelijk leven en werken in de ruimste zin van het woord.

Art. 7-1 (8-1): Ten behoeve van het leven en werken van de gemeente (lokale ledenregistratie)

Art. 9-1: Ten behoeve van de continuïteit van de registratie van de leden van de gemeenten en van de onderlinge uitwisselbaarheid van de verzamelde gegevens (landelijke ledenregistratie)

10 In de generale regeling vinden we doelen nader uitgewerkt. In het voorstel wordt daarom volstaan met de algemene doelstelling, vermeld in art. 6-2, nu opgenomen in art. 6a-1.

2.9 TOELICHTING OP LID 6

De huidige tekst van art. 2-6:

15 Van de gegevens van de registers wordt geen gebruik gemaakt dan met voorafgaande toestemming van de houder van het register, behalve voor het verstrekken van gegevens voor de kerkvisitatie of voor de tenuitvoerlegging van andere bij of krachtens ordinantie voorgeschreven werkzaamheden. Ten aanzien van het gebruik van gegevens van de door of vanwege de kerkenraad bijgehouden registers kan de in dit lid bedoelde toestemming alleen worden gegeven door deze kerkenraad.

20 De bedoeling van deze bepaling is dat de kerk en de evangelisch-lutherse synode zich niet rechtstreeks tot leden van de gemeente mogen wenden buiten toestemming van de kerkenraad om. De formulering is echter minder juist. De houder van het landelijk register is de kerk³. Volgens de letter van de tekst kan de kerk dan ook bij monde van de generale synode toestemming geven tot gebruik. Vandaar dat een iets andere formulering is voorgesteld.

25 De enige bij of krachtens ordinantie voorgeschreven werkzaamheid waarbij leden van de gemeente zonder voorafgaande instemming van de kerkenraad kunnen worden benaderd is de verkiezing van de leden van de evangelisch-lutherse synode. Vandaar dat dit is geëxpliciteerd.

² Het is overigens mogelijk dat in het lokale register familieleden van degenen die tot de gemeente behoren worden meegeregistreerd. Als de gemeente gebruik maakt van elektronische uitwisseling met de LRP staan deze ook in de centrale database. Maar zij maken formeel geen deel uit van het landelijke register. Vandaar dat hier de verwijzing naar art. 2a-1 wordt herhaald.

³ De houder is een natuurlijk persoon of een rechtspersoon.

Lid 6 zou overigens op grond van het voorgestelde lid 5 prima passen binnen de generale regeling, maar is hier opgenomen opdat deze regel in de toekomst niet zonder consideraties van de klassicale vergaderingen kan worden aangepast.

2.10 OUDE EN NIEUWE TEKST

- 5 Zoals gezegd: De twee voorgestelde kaderartikelen vervangen ord. 2-2 t/m 10 en ord. 2-16-9 (over de leden van de wijkgemeente).

Hieronder is opgesomd waar een bepaling terugkomt (in afgeslankte vorm) en wordt toegelicht waarom een bepaling niet meer is opgenomen.

	Huidige tekst	Voorstel
2	Art. 2 De leden van de gemeente	Vervallen
1	Tot een gemeente behoren als doopleden: <ul style="list-style-type: none"> - zij die in een gemeente van de kerk de doop hebben ontvangen of die in een andere kerk de doop hebben ontvangen en naar de Protestantse Kerk in Nederland zijn overgekomen - en die als zodanig zijn ingeschreven in het register van deze gemeente; als belijdende leden: <ul style="list-style-type: none"> - zij die in een gemeente van de kerk belijdenis van het geloof hebben gedaan of die de doop hebben ontvangen, belijdenis van het geloof hebben gedaan in een andere kerk en naar de Protestantse Kerk in Nederland zijn overgekomen - en die als zodanig zijn ingeschreven in het register van deze gemeente. 	Zie art. 2a-1 <i>Tot de gemeenschap van de gemeente behoren:</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>als leden: de gedoopten die in het lokale ledenregister zijn opgenomen; leden die openbare belijdenis van het geloof hebben afgelegd worden aangeduid als belijdende leden, de anderen als doopleden;</i> - <i>.....</i>
2	De leden zijn - behoudens toepassing van het in artikel 5-3 bepaalde - ingeschreven in het register van de gemeente, binnen welker grondgebied zij hun vaste woonplaats hebben	Zie art. 2a-2 <i>De leden die binnen het grondgebied van een gemeente hun vaste woonplaats hebben behoren tot die gemeente, tenzij zij op hun verzoek door de kerkenraad van een andere gemeente van de kerk als lid van die gemeente zijn opgenomen.</i>
3	Gastleden	Vervallen
1	Tot een gemeente behoren - naast de in artikel 2 bedoelde leden van de gemeente - tevens zij die in het register van deze gemeente als gastlid zijn ingeschreven.	Zie art. 2a-1 <i>Tot de gemeenschap van de gemeente behoren:</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>...</i>
2	In het register van een gemeente kunnen als gastlid worden ingeschreven leden van kerken waarmee de Protestantse Kerk in Nederland bijzondere betrekkingen onderhoudt, alsmede van andere kerken ten aanzien waarvan de generale synode dit heeft bepaald, onder overeenkomstige	<ul style="list-style-type: none"> - <i>als gastleden: de gedoopten die als lid ingeschreven zijn in een andere kerkgemeenschap en op hun verzoek in de gemeente - zijn opgenomen, naar regels bij generale regeling gesteld</i> - <i>.....</i>

3	toepassing van artikel 2-2. Het gastlidmaatschap wordt nader geregeld bij generale regeling.	
4	Zij die met de gemeente verbonden zijn	Vervallen
1	Tot de gemeenschap van een gemeente worden - naast de in artikel 2 bedoelde leden van de gemeente en de in artikel 3 bedoelde gastleden - voorts gerekend de niet-gedoopte kinderen van gemeenteleden alsmede degenen die blijk geven van verbondenheid met de gemeente.	Zie art. 2a-1. <i>Tot de gemeenschap van de gemeente behoren:</i> - ... - <i>De ongedoopte kinderen van gemeenteleden, voor zover de ouders of wettelijke vertegenwoordigers daartegen geen bezwaar maken.</i> - <i>Vrienden die blijk geven van verbondenheid met de gemeente en op hun verzoek als zodanig zijn opgenomen</i> - .
5	Verhuizing en overschrijving	Vervallen
1	Bij verhuizing worden de leden ingeschreven in het register van een gemeente binnen welker grondgebied zij hun vaste woonplaats hebben, een en ander met inachtneming van het hierna bepaalde: a. Zij die ingeschreven waren in het register van een protestantse gemeente, worden ingeschreven in het register van de protestantse gemeente in de plaats van vestiging. Is in de plaats van vestiging geen protestantse gemeente, dan ontvangen zij bericht vanwege de generale synode dat zij zullen worden ingeschreven in het register van de daartoe - volgens een door het breed moderamen van de classicale vergadering te maken regeling - aangewezen gemeente in de plaats van vestiging, onder vermelding van de andere tot de kerk behorende gemeenten ter plaatse. Indien betrokkenen binnen een maand geen voorkeur kenbaar maken, worden zij ingeschreven in de door het breed moderamen van de classicale vergadering aangewezen gemeente. b. Zij die ingeschreven waren in het register van een hervormde gemeente respectievelijk een gereformeerde kerk, worden ingeschreven in het register van de hervormde gemeente respectievelijk de gereformeerde kerk in de plaats van	Zie art. 2a-4. <i>De leden die binnen het grondgebied van de gemeente waartoe zij behoren hun vaste woonplaats hebben, worden bij verhuizing opgenomen als lid van een gemeente binnen het grondgebied waarvan zij hun vaste woonplaats hebben, naar regels bij generale regeling gesteld.</i> <i>[zie voor deze regels GR Ledenregistratie art. 13a (voorstel).]</i>

	<p>vestiging.</p> <p>Is in de plaats van vestiging geen hervormde gemeente respectievelijk gereformeerde kerk, dan vindt de inschrijving plaats in het register van de protestantse gemeente in de plaats van vestiging, dan wel in het register van de daartoe - volgens een door het breed moderamen van de classicale vergadering te maken regeling – aangewezen gemeente in de plaats van vestiging.</p> <p>c. Zij die ingeschreven zijn in het register van de evangelisch-lutherse leden als bedoeld in artikel 10, worden ingeschreven in het register van de evangelisch-lutherse gemeente in de plaats van vestiging dan wel van de protestantse gemeente die door vereniging met een evangelisch-lutherse gemeente is ontstaan.</p> <p>d. Indien er in een plaats van vestiging meer dan één protestantse gemeente respectievelijk hervormde gemeente respectievelijk gereformeerde kerk respectievelijk evangelisch-lutherse gemeente is, dan ontvangen betrokkenen bericht vanwege de generale synode dat zij zullen worden ingeschreven in het register van de daartoe - volgens een door het breed moderamen van de classicale vergadering te maken regeling - aangewezen gemeente in de plaats van vestiging, onder vermelding van de andere tot de kerk behorende gemeenten ter plaatse.</p> <p>Indien betrokkenen binnen een maand geen voorkeur kenbaar maken, worden zij ingeschreven in de door het breed moderamen van de classicale vergadering aangewezen gemeente.</p> <p><i>Art. 16-9</i></p> <p><i>e. Het bepaalde in artikel 5-1 en 2 is van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de in lid 1 sub a en d genoemde mededeling vanwege de generale synode achterwege blijft.</i></p>	
2	<p>Indien er op een bepaald grondgebied meer dan een tot de kerk behorende gemeente is, worden de leden die in het register van een van deze gemeenten zijn ingeschreven zich op hun verzoek overgeschreven naar het register van een van de andere in hetzelfde gebied gelegen gemeenten.</p>	<p>Zie art. 2a-3</p> <p><i>Indien er op een bepaald grondgebied meer dan een tot de kerk behorende gemeente is, kunnen de leden van een van deze gemeenten zich als lid laten opnemen in een van de andere in hetzelfde gebied gelegen gemeenten.</i></p>

3	<p>a. Als lid van een gemeente kunnen in het register van een gemeente ook worden ingeschreven de in artikel 2-2 bedoelde leden van de kerk die hun vaste woonplaats hebben binnen een andere tot de kerk behorende gemeente.</p> <p>Deze inschrijving geschiedt op een schriftelijk en gemotiveerd verzoek aan de kerkenraad van deze gemeente die eerst tot inschrijving overgaat nadat de kerkenraad van de gemeente waartoe betrokkene behoort van dit verzoek schriftelijk op de hoogte is gesteld en daartegen binnen 30 dagen geen bezwaar heeft gemaakt.</p> <p>Voor de gedoopte en niet-gedoopte kinderen beneden de leeftijd van 18 jaar wordt het verzoek tot inschrijving in een andere gemeente dan de woongemeente ingediend door de ouders of verzorgers.</p> <p>b. Weigert de kerkenraad de gevraagde inschrijving of maakt de kerkenraad van de gemeente waartoe betrokkene behoort bezwaar, dan kunnen betrokkenen een beslissing ter zake vragen aan het breed moderamen van de classicale vergadering van de classis, waartoe de gemeente waarbinnen zij hun vaste woonplaats hebben, behoort.</p> <p>Alvorens een beslissing te nemen, hoort dit breed moderamen - indien de gemeente waarbij de inschrijving wordt verzocht, tot een andere classis behoort - het breed moderamen van de classicale vergadering van die andere classis.</p> <p>c. Bij verhuizing van hen die door toepassing van deze bepaling in het register van een gemeente zijn ingeschreven, blijft deze inschrijving van kracht en worden zij niet ingeschreven in het register van de gemeente binnen welker grondgebied zij hun vaste woonplaats hebben, tenzij betrokkenen of de kerkenraad van de gemeente schriftelijk meedelen deze inschrijving niet te willen handhaven.</p> <p>In het laatste geval kunnen betrokkenen een beslissing ter zake vragen aan het breed moderamen van de classicale vergadering van de classis, waartoe de gemeente van inschrijving behoort.</p> <p>d. In afwijking van het bepaalde in artikel 7-2 kunnen als lid van de gemeente – op hun schriftelijk en gemotiveerd verzoek en</p>	<p>Zie art. 2a-2</p> <p><i>De leden die binnen het grondgebied van een gemeente hun vaste woonplaats hebben behoren tot die gemeente, tenzij zij op hun verzoek door de kerkenraad van een andere gemeente van de kerk als lid van die gemeente zijn opgenomen.</i></p> <p>{zie voor het vervallen van de voorwaarden: blz. 3 Lidmaatschap naar keuze}</p>
---	---	--

	ter beoordeling van de kerkenraad van deze gemeente- in het register van een gemeente ook worden ingeschreven zij die een vaste woonplaats hebben in het buitenland.	
4	Bij verhuizing naar het buitenland kan een verklaring van lidmaatschap of een attestatie als bedoeld in ordinantie 14-4-3 worden afgegeven, met inachtneming van het bepaalde in ordinantie 6-4-3.	<i>Naar generale regeling.</i>
II	De registers	
6	De registers van gemeente en kerk	Vervallen
1	Ten behoeve van het leven en werken van gemeenten en kerk worden de volgende registers bijgehouden: a. het register van de gemeente dat bestaat uit - het register van de gemeenteleden - het register van de niet-gedoopte kinderen van gemeenteleden en van degenen die blijken geven van verbondenheid met de gemeente; b. het register van de leden van alle gemeenten van de Protestantse Kerk in Nederland; c. het register van de evangelisch-lutherse leden.	Zie art.6a-1 <i>Om te kunnen beschikken over persoonsgegevens ten behoeve van het functioneren van het kerkelijk leven en werken in de ruimste zin van het woord⁴ kent de kerk een ledenregister, onderscheiden in de lokale ledenregisters, het landelijke ledenregister en het register van evangelisch-lutherse leden.</i>
2	Het doel van de registratie is het kunnen beschikken over persoonsgegevens ten behoeve van het functioneren van het kerkelijk leven en werken in de ruimste zin van het woord.	Zie art. 6a-1 <i>Om te kunnen beschikken over persoonsgegevens ten behoeve van het functioneren van het kerkelijk leven en werken in de ruimste zin van het woord</i>
3	De in lid 1 bedoelde registers worden ingericht en bijgehouden naar regels bij generale regeling vastgesteld.	Zie art. 6a-5 <i>De inrichting en het bijhouden van de registers alsmede het gebruik en de uitwisseling van de gegevens worden nader geregeld bij generale regeling.</i>
4	Ieder die in een register als bedoeld in lid 1 is opgenomen heeft recht op inzage van hetgeen omtrent betrokkene is geregistreerd en op correctie van onjuistheden in de geregistreerde gegevens.	Dit is een wettelijk recht en wordt al in de GR nader geregeld. Het behoeft niet in de ordinantie te worden vermeld.
5	Van de gegevens van de registers wordt geen gebruik gemaakt dan met voorafgaande toestemming van de houder van het register, behalve voor het verstrekken van gegevens voor de kerkvisitatie of voor de tenuitvoerlegging van andere bij of krachtens	Zie art. 5a-6 <i>De kerk en de evangelisch-lutherse synode maken geen gebruik van de gegevens om bij een gemeente geregistreerden te benaderen, anders dan voor de verkiezing van de leden van de evangelisch-lutherse synode, dan</i>

⁴ Overgenomen uit lid 2

	ordinantie voorgeschreven werkzaamheden. Ten aanzien van het gebruik van gegevens van de door of vanwege de kerkenraad bijgehouden registers kan de in dit lid bedoelde toestemming alleen worden gegeven door deze kerkenraad.	<i>nadat de kerkenraad van de desbetreffende gemeente daarvan op de hoogte is gesteld en daartegen geen bezwaar heeft gemaakt.</i>
	Art. 7 Het register van gemeenteleden	Vervallen
1	Ten behoeve van het leven en werken van de gemeente wordt door of vanwege de kerkenraad een register van gemeenteleden ingericht en bijgehouden, alsmede in een gemeente met wijkgemeenten een register van de leden van de wijkgemeente. In deze registers worden ingeschreven de doopleden en de belijdende leden die tot de (wijk)gemeente behoren.	De vermelding van het bestaan van de lokale ledenregisters (met doel en omvang) in art. 6a-1,2 volstaat.
2	Allen die als leden zijn ingeschreven in het register van een gemeente, blijven tot haar behoren zolang zij niet <ul style="list-style-type: none"> - in een andere gemeente worden opgenomen door verandering van woonplaats, - ingeschreven worden in een andere gemeente van de kerk, - metterwoon zich vestigen in het buitenland, - tot een andere kerkgemeenschap overgaan, - zichzelf onttrekken aan de gemeenschap van de kerk door middel van een uitdrukkelijke verklaring aan de kerkenraad. 	Zie art. 2a-5: <i>Leden van een gemeente blijven tot haar behoren zolang zij niet</i> <ul style="list-style-type: none"> - <i>als lid⁵ opgenomen worden in een andere gemeente van de kerk,</i> - <i>zich vestigen in het buitenland⁶ ,</i> - <i>tot een andere kerkgemeenschap overgaan,</i> - <i>zichzelf onttrekken aan de gemeenschap van de kerk door middel van een uitdrukkelijke verklaring aan de kerkenraad.</i>
3	Bij vertrek dan wel overschrijving van een lid van een gemeente naar een andere gemeente worden de desbetreffende gegevens uit het register van gemeenteleden toegezonden aan de gemeente van inschrijving.	Naar generale regeling
4	Op hun verzoek kunnen leden van een andere kerk door of vanwege de kerkenraad in het register van gemeenteleden als gastlid worden ingeschreven, een en ander naar regels bij generale regeling vastgesteld.	Zie art. 6a-2 <i>Het lokale ledenregister bevat de gegevens van allen die tot de gemeenschap van de gemeente behoren, als bedoeld in artikel 2a-1</i>

⁵ 'als lid' is toegevoegd, vanwege de al bestaande mogelijkheid om als vriend in een andere gemeente te worden ingeschreven.

⁶ Het woord 'metterwoon' voegt niets toe. Het blijft overigens mogelijk dat leden die (tijdelijk) in het buitenland wonen lid blijven van een gemeente van de kerk.

	Art. 8 Het register van de niet-gedoopte kinderen van gemeenteleden en van degenen die blijken geven van verbondenheid met de gemeente	Vervallen
1	Ten behoeve van het leven en werken van de gemeente wordt voorts door of vanwege de kerkenraad een register bijgehouden van degenen die de gemeente tot haar gemeenschap rekent.	Zie art. 6a-2 <i>Het lokale ledenregister bevat de gegevens van allen die tot de gemeenschap van de gemeente behoren, als bedoeld in artikel 2a-1</i>
2	In dit register worden ingeschreven de niet-gedoopte kinderen van gemeenteleden en zij die blijken geven van verbondenheid met de gemeente, tenzij daartegen door of namens betrokkenen of hun wettelijke vertegenwoordigers bezwaar wordt gemaakt.	Vgl. art. 2a-1: ... <i>de ongedoopte kinderen van gemeenteleden, voor zover de ouders of wettelijke vertegenwoordigers daarmee instemmen.</i>
3	Van de inschrijving van niet-gedoopte kinderen van gemeenteleden en van degenen die blijken geven van verbondenheid met de gemeente worden betrokkenen of hun wettelijke vertegenwoordigers binnen vier weken op de hoogte gesteld. Voor deze ingeschrevenen is het bepaalde in artikel 7-3 van toepassing.	Zie vorige lid: registratie volgt pas na instemming.
9	Art. 9 De landelijke ledenregistratie	Vervallen
1	Ten behoeve van de continuïteit van de registratie van de leden van de gemeenten en van de onderlinge uitwisselbaarheid van de verzamelde gegevens doet de generale synode een registratie onderhouden van de leden van alle gemeenten van de Protestantse Kerk in Nederland.	Zie art. 6a-1 en 3 <i>Om te kunnen beschikken over persoonsgegevens ten behoeve van het functioneren van het kerkelijk leven en werken in de ruimste zin van het woord⁷ kent de kerk een ledenregister, onderscheiden in de lokale ledenregisters, het landelijke ledenregister en het register van evangelisch-lutherse leden</i>
2	De gemeenten zijn gehouden ten behoeve van de landelijke ledenregistratie alle mutaties op het ledenbestand van de gemeente die haar ter kennis komen, aan de generale synode ter beschikking te stellen, terwijl de gemeenten een opgave ontvangen van de in de landelijke ledenregistratie aangebrachte mutaties die hun gemeente betreffen.	Naar generale regeling Zie art. 6a- 5 <i>De inrichting en het bijhouden van de registers alsmede het gebruik en de uitwisseling van de gegevens worden nader geregeld bij generale regeling.</i>
3	Het in dit artikel bepaalde is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van het register als bedoeld in artikel 8 van deze ordinantie.	Zie lid 1
	Art. 10 Het register van evangelisch-lutherse leden	Vervallen

⁷ Overgenomen uit lid 2

1	De evangelisch-lutherse leden van de kerk worden tevens ingeschreven in een daartoe door de evangelisch-lutherse synode bijgehouden register.	Art. 6a-1 <i>Om te kunnen beschikken over persoonsgegevens ten behoeve van het functioneren van het kerkelijk leven en werken in de ruimste zin van het woord⁸ kent de kerk een ledenregister, onderscheiden in de lokale ledenregisters, het landelijke ledenregister en het register van evangelisch-lutherse leden</i>
2	In het register van de evangelisch-lutherse leden worden opgenomen - zij die als dooplid of belijdend lid zijn ingeschreven in het register van een evangelisch-lutherse gemeente en - - zij die als dooplid of belijdend lid in het register van een andere tot de kerk behorende gemeente zijn ingeschreven en - op een daartoe strekkend verzoek - zijn ingeschreven door de evangelisch-lutherse synode.	Zie art. 6-4 <i>Het register van evangelisch-lutherse leden bevat de gegevens van de leden van de evangelisch-lutherse gemeenten en van hen die op hun verzoek door de evangelisch-lutherse synode in dit register zijn opgenomen.</i>

	Artikel 16-9	Vervallen
	<p>a. Tot een wijkgemeente behoren zij die in het ten behoeve van de wijkgemeente bij te houden register van leden van de wijkgemeente zijn ingeschreven.</p> <p>b. In het register van de wijkgemeente worden - behoudens toepassing van het in artikel 5-3 bepaalde - ingeschreven de leden van de gemeente die binnen het grondgebied van de wijkgemeente hun vaste woonplaats hebben.</p> <p>c. Als lid van een wijkgemeente kunnen in het register van de wijkgemeente ook worden ingeschreven de in artikel 2-2 bedoelde leden van de kerk die hun vaste woonplaats hebben binnen een andere tot dezelfde gemeente behorende wijkgemeente.</p> <p>Deze inschrijving geschiedt op een schriftelijk en gemotiveerd verzoek aan de kerkenraad van deze wijkgemeente en vindt eerst plaats nadat de kerkenraad van de wijkgemeente waartoe betrokkene behoort van dit verzoek schriftelijk op de hoogte is gesteld en daartegen binnen 30 dagen geen bezwaar heeft gemaakt.</p> <p>Weigert de wijkkerkenraad de gevraagde inschrijving of maakt de wijkkerkenraad van de wijkgemeente waartoe betrokkene behoort bezwaar, dan kunnen betrokkenen een beslissing ter zake vragen aan de algemene kerkenraad.</p> <p>Bij verhuizing van hen die door toepassing van deze bepaling in het register van een wijkgemeente zijn ingeschreven, blijft deze inschrijving van kracht en worden zij niet ingeschreven in het register van de</p>	Zie art. 2a-6: <i>Voor wijkgemeenten zijn deze bepalingen van overeenkomstige toepassing.</i>

⁸ Overgenomen uit lid 2

	<p>(wijk)gemeente binnen welker grondgebied zij hun vaste woonplaats hebben, tenzij betrokkenen of de kerkenraad van de wijkgemeente schriftelijk meedelen deze inschrijving niet te willen handhaven.</p> <p>d. Tot de gemeenschap van een wijkgemeente worden gerekend - naast de onder b en c bedoelde leden van de wijkgemeente en de in artikel 3 bedoelde gastleden - de niet-gedoopte kinderen van de leden van de wijkgemeente alsmede degenen die blijken te geven van verbondenheid met de wijkgemeente. Het bepaalde in artikel 8 is van overeenkomstige toepassing.</p> <p>e. Het bepaalde in artikel 5-1 en 2 is van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat de in lid 1 sub a en d genoemde mededeling vanwege de generale synode achterwege blijft.</p>	
--	---	--

Ordinantie 2 art. 10-20 is behandeld in november 2016.

3 ORDINANTIE 3 HET AMBT EN ANDERE DIENSTEN

5 3.1 VOORAF

In november 2016 is in eerste lezing besloten het breed moderamen van de classicale vergadering op te heffen en zijn taken te leggen bij het moderamen. In de tekst moet breed moderamen dan ook steeds vervangen worden door moderamen. Ook de regionale colleges worden in de toekomst aangeduid als classicale colleges. In de tekstvoorstellen worden deze aangepaste benamingen gebruikt. De artikelen waarin alleen deze wijziging moet worden aangebracht worden niet expliciet vermeld.

Tevens wordt in het kader van de vereenvoudiging van de kerkorde gezien of een aantal artikelen kan vervallen dan wel inhoudelijk gewijzigd dient te worden. Met name is daarbij gelet op de rol van het moderamen van de classicale vergadering.

15 De hier niet genoemde artikelen blijven ongewijzigd.

3.2 DE VERKIEZING VAN AMBTSDRAGERS IN DE GEMEENTE (ORD. 3-1 T/M 7)

3.2.1 Kerk 2025

In 5.2.5 wordt gesteld:

- 1) Overwogen kan worden dat men plaatselijk alle geregistreerden stemrecht kan geven
- 20 2) De verkiezingsregeling moet plaatselijk kunnen worden opgesteld naar een door de kerk opgesteld model; wel moet worden vastgelegd hoe gemeenteleden betrokken worden bij de verkiezing
- 3) Ord. 3-8 t/m 10 blijft ongewijzigd

In 5.2.6 wordt gesteld:

- 25 4) In algemene kaders wordt opgenomen dat de zittingstijd minimaal twee jaar en maximaal twaalf jaar achtereen bedraagt. Art. 3-7-1 wordt gehandhaafd.

3.2.2 Verkiezingsregeling (ord. 3-2)

30 Kerk 2025 stelt dat de verkiezingsregeling plaatselijk kan worden vastgesteld, naar een door de kerk opgesteld model. Het college merkt daarbij op dat 'modellen' niet verplicht zijn, maar voorbeelduitwerkingen van kerkordelijke regels. Uiteraard kan een model (of een keus uit modellen)

verplicht worden gesteld, maar dan zal de synode moeten vaststellen welke regels verplicht in het model worden opgenomen. Er is dan geen sprake meer van vereenvoudiging van de regelgeving. In het voorstel van het college worden daarom modellen niet genoemd.-Dit laat onverlet dat de door Kerk 2025 genoemde modellen voor een plaatselijke verkiezingsregeling belangrijk zijn als voorbeelden die in ieder geval aan de kerkordelijke eisen voldoen. Zonder die modellen betekent de vereenvoudiging van de regelgeving alleen maar meer werk voor de plaatselijke gemeenten.

3.2.3 Stemrecht (ord. 3-2-3)

De kerkorde zelf spreekt niet over stemrecht en verkiesbaarheid. In de ordinantietekst wordt actief en passief kiesrecht dicht bijeengehouden: Verkiesbaar (tot ouderling of diaken) zijn de stemgerechtigde leden. Maar de koppeling is niet volledig. Het stemrecht van doopleden, die niet onder de belijdende leden kunnen/willen worden opgenomen, is al een uitzondering. Tegen de uitbreiding naar andere of zelfs alle geregistreerden is geen principieel bezwaar. Naar het oordeel van het college moet het mogelijk zijn dat de kerkenraad niet alle, maar alleen bepaalde categorieën van geregistreerden stemrecht geeft. Daarbij moet de kerkenraad ook kunnen onderscheiden tussen de vrienden die lid zijn van een andere gemeente van de kerk, en overige vrienden.

Het college vermijdt de term: overige geregistreerden. Immers, familieleden van gemeenteleden kunnen worden meegeregistreerd zonder dat zij zich sterk bij de gemeente verbonden hoeven te voelen. Ook de ongedoopte kinderen van gemeenteleden (die nog steeds ook op oudere leeftijd als zodanig geregistreerd blijven wanneer er een band met de gemeente is) vallen hierbuiten. Wanneer de kerkenraad aan hen stemrecht wil geven, kunnen zij op hun verzoek (eventueel daartoe uitgenodigd door de kerkenraad) als vrienden worden geregistreerd.

	Huidige tekst (ord. 3-2-3)	Voorstel
	De kerkenraad bepaalt, na de leden van de gemeente er in gekend en er over gehoord te hebben, of naast de belijdende leden ook de doopleden stemgerechtigd zijn en legt dit in de in lid 1 genoemde regeling vast.	Stemgerechtigd zijn de belijdende leden van de gemeente. De kerkenraad bepaalt, na de leden van de gemeente er in gekend en er over gehoord te hebben, of stemgerechtigd zijn
	GR Gastleden art. 6-4 Alleen indien de in ordinantie 3-2 bedoelde verkiezingsregeling van de gemeente daarin expliciet voorziet, hebben zij [de gastleden] het passief en actief kiesrecht.	<ul style="list-style-type: none"> - de doopleden van de gemeente - de gastleden aan wie de positie als van een belijdend lid is verleend - de gastleden aan wie de positie als van een dooplid is verleend - de vrienden die belijdend lid zijn van een andere gemeente van de kerk - de vrienden die dooplid zijn van een andere gemeente van de kerk - overige vrienden
	Om stemgerechtigd te zijn dienen doopleden de leeftijd van achttien jaar te hebben bereikt.	Om stemgerechtigd te zijn moeten doopleden de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt

Het college merkt op dat de bepaling in de GR Gastlidmaatschap dat de kerkenraad kan bepalen dat gastleden stemrecht hebben hiermee overbodig is geworden.

3.2.4 Verkiezing van predikanten (ord. 3-4)⁹

Lid 1 geeft aan wie als predikant van een gemeente verkozen kunnen worden. In 2006 is er onderscheid gekomen tussen degenen die de opleiding tot gemeentepredikant en degenen die de opleiding tot predikant-geestelijk verzorger hebben gevolgd. Dit wordt verwoord in **lid 1a**. Het is

5 beter om in één artikel aan te geven wie verkozen kunnen worden.

In lid 1a wordt verwezen naar ord. 3-23-2a, zoals daar wordt verwezen naar dit lid 1a. De beroepbaarstelling wordt echter niet hier en daar geregeld, maar in ord. 13-17-3:

Is de delegatie van oordeel dat betrokkene kan worden toegelaten, dan wordt betrokkene voor vier jaar bevoegd verklaard als proponent te staan naar het ambt van predikant.

10 Aan de betrokkene wordt een testimonium uitgereikt, waarop wordt aangetekend dat deze beroepbaar is tot predikant, respectievelijk tot predikant-geestelijk verzorger.

Het college stelt daarom voor om hier en in ord. 3-23-2a naar dit artikel te verwijzen en zonder inhoudelijke wijziging de zin te versimpelen. De verwijzing naar de opleiding kan achterwege blijven: het gaat immers om de beroepbaarstelling.

15 De regel van **lid 2** voor beroepbaarheid blijft vier jaar. Afwijking van deze regel dient een uitzondering te blijven. Om dit te waarborgen is de instemming van het moderamen van de classicale vergadering nodig. Het laatste deel van de huidige tekst van lid 2 kan geschrapt worden, daar duidelijk is welke classicale vergadering bedoeld is.

	Huidige tekst (ord. 3-4,1,1a en 2)	Voorstel
1 1a	Voor de verkiezing tot predikant van een gemeente komen in aanmerking zij die in de Protestantse Kerk in Nederland tot het ambt van predikant beroepbaar zijn. Tot predikant voor gewone werkzaamheden is slechts beroepbaar degene die de opleiding tot predikant heeft voltooid en als zodanig beroepbaar is gesteld. Degene die overeenkomstig ordinantie 3-23-2a beroepbaar is gesteld als predikant-geestelijk verzorger kan door de kleine synode beroepbaar worden gesteld tot predikant voor gewone werkzaamheden als betrokkene de daarvoor vereiste aanvullende opleiding heeft voltooid, behoudens – gelet op de bekwaamheden die betrokkene heeft verworven – door de kleine synode verleende ontheffing.	Voor de verkiezing tot predikant voor gewone werkzaamheden komen in aanmerking - degenen die overeenkomstig ordinantie 13-17-3 als predikant beroepbaar is gesteld en - de predikanten-geestelijk verzorger die door de kleine synode beroepbaar zijn gesteld als predikant, nadat zij de daarvoor vereiste aanvullende opleiding hebben voltooid of daarvoor ontheffing van de kleine synode hebben verkregen vanwege verworven bekwaamheden.
2	Predikanten voor gewone werkzaamheden zijn pas beroepbaar wanneer zij ten minste vier jaar de gemeente waaraan zij verbonden zijn, hebben gediend. Afwijking hiervan is slechts mogelijk met instemming van het breed moderamen van de classicale vergadering van de classis waartoe de gemeente behoort waaraan de betrokken predikant verbonden is.	Predikanten voor gewone werkzaamheden zijn pas beroepbaar wanneer zij ten minste vier jaar de gemeente waaraan zij verbonden zijn, hebben gediend. Afwijking hiervan is slechts mogelijk met instemming van het moderamen van de classicale vergadering. [...]

⁹ Het college wijst erop dat ord. 3-3-4 over de consulent al in november j.l. in eerste lezing is gewijzigd.

In lid 4 wordt de algemene kerkenraad betrokken bij de kandidaatstelling van een predikant in een gemeente met wijkgemeenten. Dit dient volgens de huidige tekst te gebeuren in een gezamenlijke vergadering van wijkkerkenraad en algemene kerkenraad. Hoewel overleg over de kandidaatstelling tussen de betrokken kerkenraden gewenst kan zijn, is een dwingende bepaling niet nodig. Het wordt aan de gemeenten zelf overgelaten hoe zij de gezamenlijke kandidaatstelling tot stand brengen. De huidige formulering is ambivalent: de beide kerkenraden *verrichten* de kandidaatstelling samen en zij moeten ermee *instemmen*. De term *instemmen* wordt in de kerkorde gewoonlijk gebruikt voor een instemmen van een kerkelijk lichaam met het besluit van een ander kerkelijk lichaam.

	Huidige tekst (ord. 3-4-4)	Voorstel
4	De kandidaatstelling met het oog op de verkiezing geschiedt door de kerkenraad. De kerkenraad van een wijkgemeente verricht de kandidaatstelling tezamen met de algemene kerkenraad in een gezamenlijke vergadering, waarbij elke van beide kerkenraden met de kandidatuur dient in te stemmen.	De kerkenraad verricht de kandidaatstelling. De kerkenraad van een wijkgemeente echter doet dit tezamen met de algemene kerkenraad, waarbij elke van beide kerkenraden met de kandidatuur dient in te stemmen.

In lid 7 is sprake van een uitzonderingssituatie. Het recht van de gemeenteleden om ambtsdragers te verkiezen is hier in het geding. Het college stelt een iets gewijzigde tekst voor, waardoor verwijzing naar een ander lid wordt voorkomen.

	Huidige tekst (ord. 3-4-7)	Voorstel
7	In een gemeente met meer dan 200 stemgerechtigde leden kan - met medewerking en goedvinden van het breed moderamen van de classicale vergadering - in de in artikel 2-1 bedoelde regeling worden bepaald dat in afwijking van het in lid 5 voorgeschrevene de verkiezing van de predikant geschiedt door de kerkenraad.	In een gemeente met meer dan 200 stemgerechtigde leden kan – met medewerking en goedvinden van het moderamen van de classicale vergadering - in de in artikel 2-1 bedoelde regeling worden bepaald dat in afwijking van de regel dat de stemgerechtigde leden van de gemeente de predikant verkiezen, de kerkenraad de predikant verkiest.

3.2.5 De beroeping van predikanten (ord. 3-5)

In ordinantie 2 komen de samenwerkingsvormen combinatie en streekgemeente niet meer voor. In een samenwerkingsverband kunnen predikanten aan dit verband worden verbonden, maar dat volgt uit de overeenkomst, die de samenwerkende gemeenten sluiten. In een model kan worden aangegeven wat hierbij geregeld dient te worden. Een aparte vermelding in lid 1 is daarom niet langer nodig.

	Huidige tekst (ord. 3-5-1)	Voorstel
1	Indien geen bezwaren zijn ingebracht of de ingebrachte bezwaren ongegrond zijn bevonden, wordt de gekozen kandidaat door de kerkenraad beroepen tot predikant van de gemeente. Gaaf het om de beroeping van een predikant die als predikante voor gewone	Indien geen bezwaren zijn ingebracht of de ingebrachte bezwaren ongegrond zijn bevonden, wordt de gekozen kandidaat door de kerkenraad beroepen tot predikant van de gemeente. Gaaf het om de beroeping van een predikant die als predikant voor gewone

<p>werkzaamheden verbonden zal worden aan een wijkgemeente, dan wordt deze beroepen door de wijkkerkenraad. Gaat het om de beroeping van een predikant die als predikant voor gewone werkzaamheden verbonden zal worden aan een streekgemeente, dan wordt deze beroepen door de streekkerkenraad. In geval van een combinatie van gemeenten geschiedt de beroeping van een predikant voor gewone werkzaamheden door de betrokken kerkenraden gezamenlijk</p>	<p>werkzaamheden verbonden zal worden aan een wijkgemeente, dan wordt deze beroepen door de wijkkerkenraad. [...]</p>
--	--

- In de akte van losmaking wordt vastgelegd op welk moment de predikant van de ene gemeente overgaat naar de andere. Uiteraard moet dat in goed overleg met de andere gemeente gebeuren. Voorgesteld wordt om dit in de tekst vast te leggen. Een aparte akte van losmaking is dan niet meer nodig. Uiteraard blijft informatie naar de classicale vergadering(en) en de dienstenorganisatie noodzakelijk.
- 5 De bepaling geldt deels voor de predikant in algemene dienst of bijzondere opdracht. Ook dan wordt een bevestigingsdatum overeengekomen, die ter informatie wordt doorgezonden.
- 10 De akte van losmaking voor een predikant in algemene dienst is in de huidige kerkordetext al overbodig. Ordinantie 3-22-2 zegt immers, dat de predikant na beëindiging van de opdracht ontheven wordt van werkzaamheden.

	Huidige tekst (ord. 3-5-5)	Voorstel
5	<p>De beroepen predikant die voor gewone werkzaamheden aan een gemeente verbonden is, vraagt na aanvaarding van het beroep aan de kerkenraad van deze gemeente een akte van losmaking. De kerkenraad zendt een afschrift van deze akte naar de scriba van de classicale vergadering van de classis waartoe die gemeente behoort.</p> <p>De predikant in algemene dienst vraagt na aanvaarding van het beroep een akte van losmaking aan de ambtelijke vergadering die de predikant beroepen had tot algemene dienst.</p>	<p>De beroepen predikant en de betrokken kerkenraden komen overeen wanneer de predikant aan de nieuwe gemeente verbonden zal worden. Hiervan wordt mededeling gedaan aan de betrokken classicale vergaderingen en aan het daartoe aangewezen onderdeel van de dienstenorganisatie.</p>

- 15 De approbatie, genoemd in **lid 6**, wordt gehandhaafd. Het is van belang voor de (rechtspositie van de) predikant dat procedures goed verlopen zijn. Een zeker toezicht wordt daarom gehandhaafd.

3.2.6 Verkiezing van ouderlingen en diakenen (ord. 3-6)

- 20 De *verkiezbaarheid* is geregeld in **lid 1**. In de formulering wordt nauw aangesloten bij het stemrecht: verkiesbaar zijn stemgerechtigde leden (en voor zover het om doopleiden gaat: voor zover zij onder de belijdende leden kunnen worden opgenomen). In de GR Gastlidmaatschap wordt bepaald dat ook gastleden stemrecht kunnen krijgen en daarmee ook verkiesbaar zijn. Boven, op blz. 4 (Dubbel lidmaatschap?) is aangegeven dat leden van een andere gemeente van de Protestantse Kerk geen

gastlid kunnen zijn maar alleen als vrienden kunnen worden geregistreerd. Het college stelt voor dat ook deze vrienden, mits zij belijdend lid zijn, door de kerkenraad verkiesbaar kunnen worden gesteld. De huidige bepalingen dat een lid van een andere gemeente alleen met instemming van het breed moderamen van de classicale vergadering verkiesbaar is (of bij een wijkgemeente met instemming van de algemene kerkenraad) kan daarmee vervallen. Het college stelt daarom voor vast te leggen dat de belijdende leden van de gemeente verkiesbaar zijn, en de kerkenraad het recht te geven ook andere stemgerechtigden ter verkiezing voor te dragen. Uiteraard blijft staan dat gedoopten alleen ter verkiezing kunnen worden voorgedragen wanneer zij onder de belijdende leden kunnen worden opgenomen. Het college merkt hierbij op dat alvorens vrienden die dooplid zijn van een andere gemeente van de kerk onder de belijdende leden worden opgenomen, er overleg moet zijn met de kerkenraad van die gemeente (ord. 9-4-4) en dat gastleden alleen in hun eigen gemeente onder de belijdende leden kunnen worden opgenomen.

	Huidige tekst (ord. 3-6-1)	Voorstel
1	<p>Verkiesbaarheid</p> <p>a. De verkiezing van ouderlingen en diakenen geschiedt uit de stemgerechtigde leden van de (wijk)gemeente.</p> <p>b. Doopleden kunnen (bij toepassing van ordinantie 3-2-3) eerst voor verkiezing in aanmerking komen, nadat de kerkenraad zich ervan vergewist heeft, met inachtneming van ordinantie 9-4-1 en 2, dat zij onder de belijdende leden kunnen worden opgenomen.</p> <p>c. Slechts per geval en na instemming van de algemene kerkenraad kan een stemgerechtigd lid van een andere wijkgemeente tot ouderling of diaken verkozen worden.</p> <p>d. Slechts per geval en na instemming van het breed moderamen van de classicale vergadering kan een stemgerechtigd lid van een andere gemeente tot ouderling of diaken verkozen worden.</p>	<p>Verkiesbaarheid</p> <p>Verkiesbaar zijn de belijdende leden van de (wijk)gemeente. Stemgerechtigde gastleden aan wie de positie van belijdend lid is verleend en vrienden die belijdend lid zijn van een gemeente van de kerk alsmede stemgerechtigde gedoopten die met inachtneming van ordinantie 9-4-1 en 2 onder de belijdende leden kunnen worden opgenomen, kunnen door de kerkenraad verkiesbaar worden gesteld.</p>

De *verkiezingsprocedure* is bij de herziening in 2013 uitgebreid besproken. Het college ziet geen mogelijkheden om dit tot een kortere kaderbepaling terug te brengen. Het vastleggen dat de gemeente betrokken moet zijn bij de verkiezing zal toch minimale vereisten voor die betrokkenheid moeten aangeven. Het college acht het noodzakelijk dat de gemeente zowel een stem heeft bij de kandidaatstelling als bij de verkiezing. Dat in een aantal gemeenten in de praktijk geen aanbevelingen worden gedaan en de kerkenraad zelf aanvulling zoekt doet hier niets aan af. Het recht van de gemeente om zelf haar ambtsdragers te verkiezen kan zij (telkens voor maximaal zes jaar of in de

praktijk door geen aanbevelingen te doen) ongebruikt laten, maar het recht moet wel vastgelegd blijven.

Een kortere kaderbepaling is dan ook niet mogelijk. Wel kan de formulering van **lid 2 t/m 5a** iets worden versimpeld door de regels in art. 3 en 4 op analoge wijze te formuleren en de uitzondering van lid 5a in de tekst van lid 3 en 4 op te nemen.

5

In het tweede deel van lid 5 wordt in het bijzonder gesproken over verkiezing door de algemene kerkenraad. Aangezien er ruimte is om in de plaatselijke regeling ook anderen dan door de wijkkerkenraad aangewezen ambtsdragers in de algemene kerkenraad op te nemen (zie blz.31, voorstel ord. 4-6-2) hoeft niet over boventallige leden te worden gesproken. Wel moet de mogelijkheid van lidmaatschap van de wijkkerkenraad geopend blijven.

10

	Huidige tekst (ord. 3-6)	Voorstel
2	Aanbevelingen Voorafgaande aan de verkiezing wordt de gemeente uitgenodigd schriftelijk en ondertekend bij de kerkenraad aanbevelingen in te dienen van personen die naar haar mening voor verkiezing in aanmerking komen.	Vervalt (zie lid 3)
3	Verkiezingsprocedure a. Bij de aanbevelingen wordt het ambt vermeld waarvoor de betrokkene wordt aanbevolen. b. Als voor dat ambt geen aanbevelingen zijn binnengekomen die door tien of meer stemgerechtigde leden worden ondersteund, geschiedt de verkiezing door de kerkenraad. c. Als voor dat ambt aanbevelingen zijn binnengekomen die door tien of meer stemgerechtigde leden worden ondersteund, maakt de kerkenraad een lijst op met de namen van hen die voor dat ambt door tien of meer stemgerechtigde leden zijn aanbevolen en die verkiesbaar zijn. De kerkenraad kan de lijst aanvullen met de namen van hen die door de kerkenraad zelf voor dat ambt worden aanbevolen. d. Als het aantal namen op de lijst niet groter is dan het aantal vacatures voor dat ambt, worden de kandidaten door de kerkenraad verkozen verklaard. e. Als het aantal namen op de lijst groter is dan het aantal vacatures voor dat ambt, geschiedt de verkiezing door de stemgerechtigde leden van de gemeente	De kerkenraad legt in de plaatselijke regeling vast op welke wijze de verkiezing plaats vindt, met inachtneming van de volgende bepalingen: - De gemeente wordt uitgenodigd om per ambt aanbevelingen te doen. - De kerkenraad stelt de kandidatenlijst op per ambt. - De kerkenraad is daarbij gehouden degenen die door ten minste tien stemgerechtigden zijn aanbevolen en verkiesbaar zijn op de kandidatenlijst te plaatsen, behalve indien het gaat om verkiezing van een ambtsdrager met bepaalde opdracht; - Verkiezing door de stemgerechtigden van de gemeente vindt plaats indien er meer kandidaten dan vacatures zijn; in andere gevallen wordt de kandidaat verkozen verklaard.
4	Verkiezing door dubbeltallen a. De stemgerechtigde leden van de (wijk)gemeente kunnen - telkens voor een periode van ten hoogste zes jaren - de	Indien de stemgerechtigde leden van de (wijk)gemeente telkens voor een periode van ten hoogste zes jaren de kerkenraad machtigen om dubbeltallen per vacature te

<p>kerkenraad machtigen om, in afwijking van lid 3, voor elke vacature afzonderlijk een dubbeltal vast te stellen.</p> <p>b. In dat geval wordt bij de aanbevelingen de vacature vermeld waarvoor de aanbevolene in aanmerking komt.</p> <p>c. Als voor een bepaalde vacature niet meer dan vier aanbevelingen met de naam van dezelfde persoon worden ingediend door stemgerechtigde leden van de gemeente, kan de verkiezing door de kerkenraad geschieden.</p> <p>d. Als voor die vacature vijf of meer aanbevelingen met de naam van dezelfde persoon zijn ingediend door stemgerechtigde leden van de gemeente, kan de kerkenraad de aanbevolene als deze verkiesbaar is verkozen verklaren.</p> <p>e. Als de kerkenraad van de onder c en d genoemde bevoegdheid geen gebruik maakt of als voor die vacature de namen van twee of meer personen zijn ingediend die elk door vijf of meer stemgerechtigde leden van de gemeente zijn aanbevolen, stelt de kerkenraad voor deze vacature na kennisneming van de aanbevelingen een dubbeltal op, waaruit de verkiezing door de stemgerechtigde leden van de gemeente plaatsvindt.</p>	<p>stellen, gelden in afwijking van lid 3 de volgende bepalingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De gemeente wordt uitgenodigd per vacature aanbevelingen te doen - De kerkenraad stelt de kandidatenlijst op per vacature - De kerkenraad is daarbij gehouden degenen die door ten minste vijf stemgerechtigden zijn aanbevolen en verkiesbaar zijn op de kandidatenlijst te plaatsen, behalve <ul style="list-style-type: none"> o indien het gaat om verkiezing van een ambtsdrager met bepaalde opdracht; o indien de kerkenraad – gehoord de aanbevelingen – zelf een dubbeltal voor de vacature stelt. - Verkiezing door de gemeente vindt plaats als er voor een vacature meer kandidaten zijn; in andere gevallen wordt de kandidaat verkozen verklaard.
<p>5 Ambtsdragers met een bepaalde opdracht In afwijking van het in de leden 3 en 4 bepaalde kunnen ouderlingen en diakenen met een bepaalde opdracht verkozen worden door de kerkenraad uit de stemgerechtigde leden van de gemeente, nadat de leden van de gemeente in de gelegenheid zijn gesteld personen aan te bevelen die naar hun mening voor verkiezing in aanmerking komen.</p> <p>Ambtsdragers met een bepaalde opdracht die door de algemene kerkenraad zijn verkozen ten behoeve van de gemeente in haar geheel, maken als boventallig lid deel uit van de algemene kerkenraad en kunnen tevens, op verzoek van de wijkkerkenraad van de wijkgemeente waartoe zij behoren, deel uitmaken van die wijkkerkenraad</p>	<p><i>Zie bij lid 3 en 4</i></p> <p>Ambtsdragers met een bepaalde opdracht die door de algemene kerkenraad zijn verkozen ten behoeve van de gemeente in haar geheel, kunnen, op verzoek van de wijkkerkenraad van de wijkgemeente waartoe zij behoren, deel uitmaken van die wijkkerkenraad</p>

Het college constateert dat in de huidige tekst van **lid 8 t/m 10** twee bezwaarprocedures samen worden genomen. In alle gevallen is er bezwaar mogelijk tegen de procedure (zoals ook bij de

beroeping van predikanten) en in alle gevallen is er de mogelijkheid om bezwaar te maken tegen de persoon. Die mogelijkheid is er niet bij een verlenging van de ambtstermijn (b.v. als iemand lid is van een meerdere vergadering) en zou naar het oordeel van het college ook moeten vervallen bij een aansluitende herverkiezing, net zoals bij verlenging geen bezwaar kan worden gemaakt. Betrokkene is immers ambtsdrager. Dit is eenvoudig te bewerkstelligen door bezwaren tegen een persoon alleen bij bevestiging en niet bij een verbintenis toe te staan.

5

	Huidige tekst (ord. 3-6)	Voorstel
8	Bezwaren Bezwaren tegen de gevolgde verkiezingsprocedure of tegen de bevestiging (dan wel in geval van een herverkiezing de verbintenis) van een gekozene kunnen worden ingebracht door stemgerechtigde leden van de gemeente en dienen uiterlijk vijf dagen na deze bekendmaking schriftelijk en ondertekend bij de kerkenraad te worden ingediend.	Bezwaren Bezwaren tegen de gevolgde verkiezingsprocedure of tegen de bevestiging van een gekozene kunnen worden ingebracht door stemgerechtigde leden van de gemeente en dienen uiterlijk vijf dagen na deze bekendmaking schriftelijk en ondertekend bij de kerkenraad te worden ingediend.

3.2.7 Ambtstermijn (ord. 3-7)

Kerk 2025 is niet duidelijk. Enerzijds wordt gesproken over een periode van twee tot twaalf jaar, anderzijds moet ord. 3-7-1 gehandhaafd blijven (eerste periode in de regel vier jaar, herverkiezing voor twee tot vier jaar; maximaal twaalf jaar). Het college stelt dan ook geen wijziging voor. Wel stelt het college voor lid 4 en lid 6 te laten vervallen. De datum van aftreden ligt vast door de vastgestelde ambtstermijn (die kan wisselen), en op zich is er niets op tegen wanneer een kerkenraad tussentijdse verkiezingen houdt. Dat kan aan de plaatselijke gemeente worden overgelaten.

10

15

4	De kerkenraad stelt voor de ouderlingen en de diakenen een rooster van aftreden vast. Wanneer het gaat om de vervulling van een tussentijds ontstane vacature, handelt de kerkenraad met betrekking tot de datum van aftreden naar bevind van zaken.	Vervalt
6	In de plaatselijke regeling voor de verkiezing van ambtsdragers wordt vastgesteld in welke maand de verkiezing van ouderlingen en diakenen wordt gehouden.	Vervalt

3.3 HET DIENSTWERK VAN DE PREDIKANTEN, DE OUDERLINGEN EN DE DIAKENEN (ORD. 3-8 T/M 11)

In de artikelen over het dienstwerk van de predikanten, de ouderlingen en de diakenen wordt een kleine aanvulling voorgesteld. Het dienen van de ambtsdragers, "zo zij daartoe geroepen worden" "in de meerdere vergaderingen" omvat ook het werk in colleges en commissies bij deze meerdere vergaderingen. De tekst zegt dit niet expliciet. Daarom wordt voorgesteld "in de meerdere vergaderingen" te wijzigen in: "in of vanwege de meerdere vergaderingen".

20

25

In overeenstemming met het voorstel om te spreken over het lokale ledenregister wordt voorgesteld om artikel 10-2 deze terminologie over te nemen

In ord. 11 wordt naar analogie van de kerkrentmeester de diaconale rentmeester voorgesteld. Dit betekent dat in art. 11 ook de diaconale rentmeester moet worden genoemd.

	Huidige tekst (ord. 3-9)	Voorstel
1	Tot opbouw van de gemeenten is aan de predikanten toevertrouwd - en zo zij daartoe geroepen worden, het dienen van de kerk in de meerdere vergaderingen	Tot opbouw van de gemeenten is aan de predikanten toevertrouwd - en zo zij daartoe geroepen worden, het dienen van de kerk in of vanwege de meerdere vergaderingen
	Huidige tekst (ord. 3-10)	Voorstel
1	Tot opbouw van de gemeenten is aan de ouderlingen toevertrouwd - en zo zij daartoe geroepen worden, het dienen van de kerk in de meerdere vergaderingen	Tot opbouw van de gemeenten is aan de ouderlingen toevertrouwd - en zo zij daartoe geroepen worden, het dienen van de kerk in of vanwege de meerdere vergaderingen
2	Aan de ouderlingen-kerkrentmeesters is bovendien toevertrouwd, tezamen met de andere kerkrentmeesters - de verzorging van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente - het bijhouden van de registers van de gemeenteleden en van het doopboek, het belijdenisboek en het trouwboek	Aan de ouderlingen-kerkrentmeesters is bovendien toevertrouwd, tezamen met de andere kerkrentmeesters - de verzorging van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente - het bijhouden van het lokale ledenregister en van het doopboek, het belijdenisboek en het trouwboek
	Huidige tekst (ord. 3-11)	Voorstel
1	Tot opbouw van de gemeenten is aan de diakenen toevertrouwd - het beheren van de financiële zaken die bestemd zijn voor het diaconaat - en zo zij daartoe geroepen worden, het dienen van de kerk in de meerdere vergaderingen	Tot opbouw van de gemeenten is aan de diakenen toevertrouwd [...] - en zo zij daartoe geroepen worden, het dienen van de kerk in of vanwege de meerdere vergaderingen
2	<i>Vgl. art. 10-2</i>	Aan de diakenen is bovendien toevertrouwd, tezamen met de diaconale rentmeesters de verzorging van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de diaconie.

5 3.4 KERKELIJK WERK EN OVERIGE FUNCTIES (ORD. 3-12 T/M 14)

Het college stelt op dit onderdeel geen wijzigingen voor.

3.5 RECHTSPPOSITIE VAN PREDIKANTEN (ORD.3-15 T/M 27)

Omdat dit onderdeel opnieuw aan de orde komt in het kader van de mobiliteit beperkt het college zich hier tot drie punten:

- 10 - de vraag hoe in een gemeente met wijkgemeenten kan worden ingespeeld op wijzigende omstandigheden

- de vraag of het moderamen van de classicale vergadering kan worden ontlast van een aantal administratieve taken
- de slagvaardigheid van het moderamen van de classicale vergadering als een evangelisch-lutherse gemeente betrokken is.

5 Daarnaast moet uiteraard in de tekst het breed moderamen steeds worden gewijzigd in moderamen in art. 17, 18, 20 en 21 (dit wordt niet nader genoemd) en moet in ord. 3-22 de vermelding van de regio vervallen (zie hieronder)

3.5.1 Predikant en wijkgemeente (ord. 3-16)

10 In een gemeente met wijkgemeenten wordt de predikant verbonden aan de wijkgemeente. Daar vindt de bevestiging/verbintenis plaats en de predikant werkt met ambtsdragers in de eerste plaats samen in de wijkkerkenraad. Tegelijkertijd is er betrokkenheid van heel de gemeente. De algemene kerkenraad moet instemmen met het beroep en is verantwoordelijk voor de rechtspositionele aspecten van de verbintenis met de predikant.

15 Er kunnen allerlei redenen zijn om na verloop van tijd de predikant (deels) los te maken van de wijkgemeente en (deels) aan een andere wijkgemeente te verbinden. Te denken valt aan verschuiving in de grootte van de wijkgemeenten, dan wel aan de noodzaak tot inkrimping van het aantal predikanten. Het kan daardoor gewenst zijn de beschikbare predikantsbezetting in de gemeente anders in te zetten.

20 Een en ander is op te lossen door een verschuiving van de wijkgrenzen en/of het samenvoegen van wijken. Maar er kunnen allerlei redenen waarom dat minder gewenst is.

25 Als de wijkgemeenten in stand blijven is op dit moment de enige kerkordelijke mogelijkheid dat de predikant ook door de andere wijkgemeente beroepen wordt. Formeel moet dan ook een beroepingscommissie worden ingesteld enz. Maar wanneer de gemeente geen geld heeft om de predikantsbezetting uit te breiden, is helder dat alleen één van de zittende predikanten in aanmerking komt (en in het totaalplaatje van de gemeente alleen een bepaalde zittende predikant in aanmerking komt). Een formele beroepingsprocedure lijkt in dat geval niet zinvol.

Het college stelt daarom voor om de algemene kerkenraad de bevoegdheid te geven om in overleg met de betrokken wijkkerkenraden en predikant(en) een predikant ook in een andere wijkgemeente werkzaam te doen zijn.

30 Nadrukkelijk is hierbij de instemming van betrokken wijkkerkenraden en predikant vereist. Dit laat overigens onverlet dat wijkkerkenraden en predikanten gehouden zijn om naar vermogen bij te dragen aan het welzijn van heel de gemeente.

	Nieuw (ord. 3-16-3A)
	De algemene kerkenraad kan besluiten, met instemming van de betrokken wijkkerkenraden en predikant, gehoord de leden van de betrokken wijkgemeenten, een predikant die verbonden is aan een wijkgemeente (tevens) werkzaam te doen zijn in een andere wijkgemeente.

35 3.5.2 Vrijstelling van werkzaamheden (ord. 3-19)

Bij spanningen kan het moderamen van de classicale vergadering vrijstelling van werkzaamheden verlenen. Het college merkt daarbij op dat dit besluit door de classispredikant genomen kan worden als voorlopige maatregel¹⁰ (als de betreffende tekst in tweede lezing wordt aanvaard).

¹⁰ In eerste lezing is bepaald dat de classispredikant voorlopige maatregelen kan nemen in de zaken waarin het moderamen van de classicale vergadering kan besluiten (ord. 4-16a-5)

In **lid 1** is bepaald dat overleg nodig is met de betrokken kerkenraad en de betrokken predikant, en als het om een evangelisch-lutherse predikant gaat, met de synodale commissie. Dit laatste belemmert in ernstige mate de gewenste slagvaardigheid: de synodale commissie vergadert niet dagelijks. Het college stelt daarom voor om het overleg met de synodale commissie te vervangen door overleg met de president van de evangelisch-lutherse synode¹¹. Om dezelfde reden stelt het college voor het overleg vooraf met het classicale college voor de visitatie te laten vervallen. Uiteraard zal de classispredikant overleg hebben met de voorzitter van het college, maar dat hoeft niet apart te worden vermeld.

In **lid 2** wordt onder meer bepaald dat de vrijstelling voor een beperkte periode wordt verleend. Het college merkt op dat het nodig kan zijn dat deze periode wordt verlengd indien b.v. een losmakingsprocedure is gestart. Het stelt voor om dit aan lid 1 toe te voegen.

	Huidige tekst (ord. 3-19)	Voorstel
1	Indien in een gemeente spanningen optreden in verband met ontwikkelingen in de gemeente of het functioneren van de predikant kan het breed moderamen van de classicale vergadering na overleg met de kerkenraad en met de predikant en in geval van een predikant die verbonden is aan een evangelisch-lutherse gemeente in overleg met de evangelisch-lutherse synodale commissie, de predikant gevraagd of ongevraagd gedurende enige tijd gehele of gedeeltelijke vrijstelling van werkzaamheden verlenen. Een besluit daartoe kan eerst worden genomen na overleg met het regionale college voor de visitatie.	Indien in een gemeente spanningen optreden in verband met ontwikkelingen in de gemeente of het functioneren van de predikant kan het [...] moderamen van de classicale vergadering na overleg met de kerkenraad en met de predikant en in geval van een predikant die verbonden is aan een evangelisch-lutherse gemeente in overleg met de president van de evangelisch-lutherse synode , de predikant gevraagd of ongevraagd gedurende enige tijd gehele of gedeeltelijke vrijstelling van werkzaamheden verlenen. [..] De vrijstelling wordt verleend voor een beperkte periode. Het moderamen van de classicale vergadering kan de vrijstelling verlengen voor telkens beperkte tijd of totdat een procedure is beëindigd.
2	De vrijstelling wordt verleend voor een beperkte periode. Gedurende deze periode onthoudt de predikant zich van de ambtswerkzaamheden waarvoor vrijstelling is verleend.	[.. zie lid 1] Gedurende de periode van vrijstelling onthoudt de predikant zich van de ambtswerkzaamheden waarvoor vrijstelling is verleend.

3.5.3 Predikanten in algemene dienst (ord. 3-22)

In **lid 1** wordt bepaald dat een predikant ook werkzaam kan zijn in een regio. Dit moet uiteraard vervallen.

	Huidige tekst (ord. 3-22)	Voorstel
1	Een predikant in algemene dienst verricht werkzaamheden die naar het oordeel van de	Een predikant in algemene dienst verricht werkzaamheden die naar het oordeel van de

¹¹ Alvorens dit voorstel aan de generale synode kan worden voorgelegd, dient het advies van de evangelisch-lutherse synode worden ingewonnen (ord. 4-23-2)

desbetreffende ambtelijke vergadering, in rechtstreeks verband staan met de vervulling van het ambt van predikant en uitgaan van een classis, de in een door de kleine synode aangewezen regio samenwerkende classes, de evangelisch-lutherse synode of de kerk. De ambtelijke vergadering laat zijn oordeel dat de werkzaamheden in rechtstreeks verband staan met de vervulling van het ambt van predikant, toetsen door of vanwege de kleine synode.	desbetreffende ambtelijke vergadering, in rechtstreeks verband staan met de vervulling van het ambt van predikant en uitgaan van een classis, [...] de evangelisch-lutherse synode of de kerk. De ambtelijke vergadering laat zijn oordeel dat de werkzaamheden in rechtstreeks verband staan met de vervulling van het ambt van predikant, toetsen door of vanwege de kleine synode.
---	--

3.5.4 Predikant met bijzondere opdracht

In lid 2 wordt geregeld wie als predikant-geestelijk verzorger beroepbaar is. Het college stelt voor ook hier (als in ord. 3-4-1; zie boven, blz. 18) te verwijzen naar ord. 13-17-3

	Huidige tekst (ord. 3-23-2a)	Voorstel
2a	Tot predikant-geestelijk verzorger is slechts beroepbaar degene die de desbetreffende opleiding heeft voltooid en als zodanig beroepbaar is gesteld. Degene die overeenkomstig ordinantie 3-4-1a beroepbaar is gesteld als predikant kan door de kleine synode beroepbaar worden gesteld tot predikant-geestelijk verzorger als betrokkene de daarvoor vereiste aanvullende opleiding heeft voltooid, behoudens - gelet op de bekwaamheden die betrokkene heeft verworven - door de kleine synode te verlenen ontheffing	Tot predikant-geestelijk verzorger is beroepbaar -degene die overeenkomstig ord. 13-17-3 als predikant-geestelijk verzorger beroepbaar is gesteld - de predikant die door de kleine synode beroepbaar is gesteld, nadat deze de daarvoor vereiste aanvullende opleiding heeft voltooid of daarvoor ontheffing van de kleine synode heeft verkregen vanwege verworven bekwaamheden.

5

3.5.5 Emeritaat

In **lid 2** wordt bepaald dat het moderamen van de classicale vergadering emeritaat verleent aan predikanten verbonden aan een gemeente. Het college stelt voor deze taak te geven aan de kleine synode. De Kerk verleent de bevoegdheid en stelt beroepbaar. In analogie kan gesteld worden dat de Kerk ook de emeritusverklaring afgeeft. Bovendien zijn alle benodigde gegevens bekend bij de synode die het register van predikanten bijhoudt.

10

	Huidige tekst (ord. 3-25)	Voorstel
2	In geval van een predikant die aan een gemeente verbonden is, geschiedt de emeritusverklaring door het breed moderamen van de classicale vergadering. In alle andere gevallen geschiedt de emeritusverklaring door de kleine synode.	[....] De emeritusverklaring geschiedt door de kleine synode.

3.5.6 Losmaking bij ziekte en arbeidsongeschiktheid (ord. 3-26a)

Art. 26a is een noodmaatregel om te voorkomen dat de predikant zonder inkomen komt, omdat de gemeente niet langer hoeft te betalen (na twee jaar) en de vaststelling van de mate van arbeidsongeschiktheid nog niet is afgerond. Voorgesteld wordt dat de kleine synode in die gevallen

15

losmaakt en niet het moderamen van de classicale vergadering. Gegevens rond ziekte en arbeidsongeschiktheid zijn immers bij de kleine synode (via Bureau Predikanten) bekend.

	Huidige tekst (ord. 3-26a)	Voorstel
1	Een predikant die gedurende twee jaar de ambtelijke werkzaamheden wegens ziekte niet volledig heeft verricht –naar regels bij of krachtens generale regeling gesteld–, terwijl op de dag na deze twee jaar de mate van arbeidsongeschiktheid van betrokkene nog niet is vastgesteld, wordt indien deze op die datum de werkzaamheden in het geheel niet heeft hervat, door het breed moderamen van de classicale vergadering met ingang van dezelfde datum losgemaakt van de gemeente. De betrokkene wordt voor de duur van vier jaar beroepbaar predikant.	Een predikant die gedurende twee jaar de ambtelijke werkzaamheden wegens ziekte niet volledig heeft verricht –naar regels bij of krachtens generale regeling gesteld–, terwijl op de dag na deze twee jaar de mate van arbeidsongeschiktheid van betrokkene nog niet is vastgesteld, wordt indien deze op die datum de werkzaamheden in het geheel niet heeft hervat, door de kleine synode met ingang van dezelfde datum losgemaakt van de gemeente. De betrokkene wordt voor de duur van vier jaar beroepbaar predikant
2	Een predikant die gedurende twee jaar de ambtelijke werkzaamheden wegens ziekte niet volledig heeft verricht –naar regels bij of krachtens generale regeling gesteld–, terwijl op de dag na deze twee jaar de mate van arbeidsongeschiktheid van betrokkene nog niet is vastgesteld, wordt indien deze op die datum de werkzaamheden gedeeltelijk niet heeft hervat, door het breed moderamen van de classicale vergadering naar die mate met ingang van dezelfde datum werktijdvermindering toegekend.	Een predikant die gedurende twee jaar de ambtelijke werkzaamheden wegens ziekte niet volledig heeft verricht –naar regels bij of krachtens generale regeling gesteld–, terwijl op de dag na deze twee jaar de mate van arbeidsongeschiktheid van betrokkene nog niet is vastgesteld, wordt indien deze op die datum de werkzaamheden gedeeltelijk niet heeft hervat, door de kleine synode naar die mate met ingang van dezelfde datum werktijdvermindering toegekend.
3	Een predikant die wegens de vaststelling van gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid of de in lid 2 genoemde werktijdvermindering voor minder dan de werktijd genoemd in artikel 3-17-1 aan de gemeente verbonden is gebleven, wordt indien deze ander werk aanvaardt door het breed moderamen van de classicale vergadering losgemaakt van de gemeente met ingang van de datum van aanvang van dat werk.	Een predikant die wegens de vaststelling van gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid of de in lid 2 genoemde werktijdvermindering voor minder dan de werktijd genoemd in artikel 3-17-1 aan de gemeente verbonden is gebleven, wordt indien deze ander werk aanvaardt door de kleine synode losgemaakt van de gemeente met ingang van de datum van aanvang van dat werk.

5 4 KERKENRAAD (ORDINANTIE 4-6 T/M 13)

Het college stelt geen wijziging voor in het eerste gedeelte van ordinantie 4 (art. 1-5). De meerdere vergaderingen (art. 14-29) zijn in het rapport van november 2016 aan de orde gesteld.

4.1 KERK 2025

In Kerk 2025: een stap verder worden een aantal basisregels vastgelegd:

- 10 1) de kerkenraad bestaat in de regel uit minimaal 7 leden; alle ambten zijn vertegenwoordigd (5-2-2).

- 2) in de colleges hebben tenminste twee ambtsdragers zitting (5-4-2)
- 3) als de kerkenraad structureel kleiner is is overleg met het moderamen van de classicale vergadering nodig, en, indien het ook het beheer betreft, met het RCBB, dat zo nodig nadere voorwaarden stelt en/of het toezicht intensiveert (5-2-3).
- 5 4) als de kerkenraad structureel onder de vier leden telt kan het zelfstandig voortbestaan van de gemeente door het moderamen van de classicale vergadering beëindigd worden (5-2-3)
- 5) het quorum (de helft) heeft een minimum van drie (5-2-4)
- 10 6) het quorum kan in een kerkenraad met veel leden op minder dan de helft worden gesteld (5-2-4)
- 7) besluitvorming via digitale weg moet mogelijk zijn (5-2-4)

4.2 KANTTEKENINGEN

4.2.1 Quorum

15 Het college heeft met betrekking tot regel 6) overwogen dat hiermee absentie alleen maar wordt gelegaliseerd, terwijl de afwezigen wel op de besluiten van de kerkenraad kunnen worden aangesproken. Het college meent dat het probleem kan worden ondervangen door de kleine kerkenraad (die nu alleen mogelijk is bij een kerkenraad met werkgroepen) in alle gevallen mogelijk te maken. De 'grote' kerkenraad kan zich daarbij beperken tot de grote lijnen en hoeft minder vaak bijeen te komen.

20 4.2.2 Digitale besluitvorming

Wat regel 7) betreft: de huidige kerkorde voorziet in het afhandelen van tussentijdse (spoedeisende) zaken door het moderamen. Er is niets op tegen dat het moderamen daarbij de mening van de kerkenraadsleden (via digitale weg) peilt. Dat hoeft niet te worden vastgelegd. Het college ontraadt een formele vastlegging van digitale besluitvorming. Hierdoor wordt het basisprincipe dat besluiten 25 genomen worden na gemeenschappelijk overleg (ord. 4-5-1) ondergraven Het college doet daarom op dit punt geen voorstel.

4.3 QUORUM (ORD. 4-5-4)

30 De wens om het minimum van het quorum op drie te stellen, is ook nu al bij de plaatselijke colleges vastgelegd. Het college stelt voor om deze bepaling als een algemene minimumbepaling op te nemen in ord. 4-5-4. In het voorstel is sprake van leden die aan de besluitvorming deelnemen. In ordinantie 11 specifiek geregeld dat bij colleges ook anderen aan de besluitvorming kunnen deelnemen, als het minimum van drie leden niet haalbaar is. Bij een moderamen van de kerkenraad, dat uit drie leden 35 kan bestaan, is – mee gezien de aard van de besluiten - een minimum van drie niet gewenst. Het college komt daar ter plaatse op terug.

	Huidige tekst (ord. 4-5)	Voorstel
4	Geen besluiten kunnen worden genomen indien niet ten minste de helft van het aantal leden zoals dit voor het kerkelijk lichaam is vastgesteld, ter vergadering aanwezig is. Wanneer in een vergadering het quorum niet aanwezig is, kan ten aanzien van een op die vergadering ingediend voorstel een besluit worden genomen op een volgende vergadering die ten minste twee weken later	Geen besluiten kunnen worden genomen indien niet ten minste de helft van het aantal leden zoals dit voor het kerkelijk lichaam is vastgesteld, met een minimum van drie leden , ter vergadering aanwezig is. Wanneer in een vergadering het quorum niet aanwezig is, kan ten aanzien van een op die vergadering ingediend voorstel een besluit worden genomen op een volgende

wordt gehouden, ook wanneer dan het quorum niet aanwezig is.	vergadering die ten minste twee weken later wordt gehouden.
--	---

4.4 SAMENSTELLING (ORD. 4-6 EN 4-9-1,2)

De samenstelling van kerkenraad resp. algemene kerkenraad en wijkkerkenraad zijn nu verdeeld over art. 6 en art. 9, met ook een bepaling over de samenstelling van de wijkkerkenraad in art. 6. Het college is van oordeel dat de regels toegankelijker worden wanneer deze in één artikel worden samengevat. In het voorstel worden daarom de regels samengevoegd in art. 6.

Uit de regels 1) en 2) (zie boven, 4.1) is af te leiden dat de kerkenraad moet bestaan uit 1 predikant, 1 ouderling, 2 ouderlingen-kerkrentmeesters en twee diakenen en nog één andere ambtsdrager. Het college gaat ervan uit dat bedoeld is dat de zevende ambtsdrager een ouderling is, en komt zo op één predikant, twee ouderlingen, twee ouderlingen-kerkrentmeester en twee diakenen. Dit wordt verwerkt in **art. 6 lid 3**. Dit is één diaken minder dan nu is voorgeschreven

In ord. 4-6-3a wordt de mogelijkheid gesteld dat in de wijkkerkenraad slechts één ouderling-kerkrentmeester zitting heeft. In dat geval is het minimum dus zes. Dit behoeft geen wijziging. Het college gaat ervan uit dat dit minimum ook geldt voor de algemene kerkenraad (en niet tien leden, zoals nu bepaald in ord. 4-9-2).

Ord. 4-9-2 (in het voorstel opgenomen in 4-6-2) geeft een gedetailleerde beschrijving van de samenstelling van de algemene kerkenraad. Het college stelt voor dit over te laten aan de plaatselijke regeling en volstaat met de bepaling dat alle wijkkerkenraden tenminste één lid aanwijzen. De minimum-omvang van de algemene kerkenraad is hierbij gelijkgesteld aan die van alle kerkenraden (voor zover niet anders bepaald) en wordt hier dus niet genoemd.

	Huidige tekst	Voorstel
	Art. 6 Samenstelling	Art. 6 Samenstelling
1	Elke gemeente heeft een kerkenraad. Art. 9-1 Elke wijkgemeente heeft een wijkkerkenraad. Een gemeente met wijkgemeenten heeft naast wijkkerkenraden een algemene kerkenraad. Op de wijkkerkenraad en de algemene kerkenraad zijn de artikelen 6 tot en met 8 van overeenkomstige toepassing	Elke gemeente heeft een kerkenraad. In een gemeente met wijkgemeenten heeft de wijkgemeente een wijkkerkenraad en de gemeente een algemene kerkenraad.
2	De kerkenraad wordt gevormd door de ambtsdragers van de gemeente. Art. 9-2 Elke wijkkerkenraad wijst aan de hand van een door de algemene kerkenraad op te stellen rooster uit zijn midden een of meer leden voor de algemene kerkenraad aan, met dien verstande dat in de algemene kerkenraad ten minste twee predikanten, drie ouderlingen, twee ouderlingen-	De kerkenraad wordt gevormd door de ambtsdragers van de gemeente. In een gemeente met wijkgemeenten wordt de wijkkerkenraad gevormd door de ambtsdragers van de wijkgemeente. De samenstelling van de algemene kerkenraad wordt geregeld in de plaatselijke regeling, met dien verstande dat elke wijkkerkenraad uit zijn midden tenminste één lid voor de algemene kerkenraad aanwijst.

	<p>kerkrentmeester en drie diakenen zitting hebben.</p> <p>Ambtsdragers met een bepaalde opdracht kunnen boventallig door de algemene kerkenraad aangewezen worden uit de ambtsdragers van de gemeente of verkozen worden uit de stemgerechtigde leden van de gemeente, met dien verstande dat het aantal boventallige leden ten hoogste een derde deel is van het totaal aantal leden van de algemene kerkenraad.¹²</p> <p>Indien preses en/of scriba als boventallige leden verkozen worden door de algemene kerkenraad blijven zij, in afwijking van het bepaalde in artikel 8-2 gedurende hun gehele ambtstermijn in functie¹³</p>	
3	<p>Met het oog op de vervulling van de door de kerkenraad te verrichten taken stelt de kerkenraad het aantal ambtsdragers vast met dien verstande dat in de kerkenraad alle ambten aanwezig zijn en wel naast de predikant ten minste twee ouderlingen die niet tevens kerkrentmeester zijn, twee ouderlingen-kerkrentmeester en drie diakenen.</p>	<p>Met het oog op de vervulling van de door de kerkenraad te verrichten taken stelt de kerkenraad het aantal ambtsdragers vast met dien verstande dat in de kerkenraad alle ambten aanwezig zijn en wel naast de predikant ten minste twee ouderlingen die niet tevens kerkrentmeester zijn, twee ouderlingen-kerkrentmeester en twee diakenen.</p>
3a	<p>In afwijking van lid 3 hebben in de wijkkerkenraad naast de predikant ten minste twee ouderlingen die niet tevens kerkrentmeester zijn, een ouderling-kerkrentmeester en twee diakenen zitting.</p>	<p>In afwijking van lid 3 hebben in de wijkkerkenraad naast de predikant ten minste twee ouderlingen die niet tevens kerkrentmeester zijn, een ouderling-kerkrentmeester en twee diakenen zitting.</p>

5 In de huidige tekst van ord. 4-6-4 is het het breed moderamen van de classicale vergadering dat een kleinere kerkenraad kan toestaan. Kerk 2025 gaat uit van de soms bestaande werkelijkheid van een te kleine kerkenraad en stelt wat het moderamen van de classicale vergadering in dat geval moet en mag doen¹⁴.

10 De huidige tekst laat in het midden wat er moet gebeuren als de kerkenraad de genoemde taken niet kan verrichten. Naar de letter mag de kerkenraad dan niet kleiner zijn dan zeven, maar als dat niet lukt ... In het voorstel wordt daarom toegevoegd dat het moderamen maatregelen kan treffen. Hierbij kan ook gedacht worden aan samenwerking met andere gemeenten en in het uiterste geval opheffing van de gemeenten. Dit wordt nader geregeld in ordinantie 2 en wordt hier niet uitgewerkt. In ord. 4-6-4¹⁵ wordt een bepaling gegeven voor het geval een kerkenraad structureel minder dan zeven leden telt. In 4-6-5 wordt hetzelfde bepaald voor het geval dat een kerkenraad door omstandigheden (vacatures, het 'niet in functie zijn' van ambtsdragers) gehalveerd is. Het is

¹² De mogelijkheid van verkiezing van ambtsdragers met bepaalde opdracht door de kerkenraad geldt alle kerkenraden (zie ord. 3-6-5) en hoeft niet apart te worden vermeld. Dat kan in de plaatselijke regeling.

¹³ De slotalinea is ten onrechte blijven staan, toen in 2013 de bepaling in art. 8-2 dat het moderamen jaarlijks verkozen wordt, is geschrapt.

¹⁴ De daar genoemde rol van het CCBB komt in ord. 11 aan de orde.

¹⁵ In de gedrukte uitgave (2013) staat na lid 3a a en b in plaats van 4 en 5

overigens niet goed in te zien, waarom in een gehalveerde kerkenraad met nog steeds vijftien leden bijzondere bemoeienis nodig is. Het college stelt daarom voor deze bepaling te laten vervallen en alleen te regelen wat er moet gebeuren als de omvang van de kerkenraad onder de vereiste samenstelling van lid 3 komt.

5

Wanneer van een kerkenraad meer dan de helft van het vastgestelde aantal leden ontbreekt (door vacatures en/of vrijstelling van werkzaamheden of schorsing) is er een probleem met het quorum. Nadrukkelijk is bij de evaluatie in 2012 vastgelegd dat bij het vaststellen van het quorum de vacatures meetellen. Niet de feitelijke omvang, maar de omvang zoals die in de plaatselijke regeling is vastgelegd is daarbij bepalend. Een groot aantal vacatures kan het gevolg zijn van een zorgelijke situatie in de gemeente, maar dat hoeft niet zo te zijn. En in alle gevallen kan de kerkenraad, gehoord de gemeente, de plaatselijke regeling aanpassen zodat het aantal vacatures afneemt. Als daarvoor geen quorum is, kan dat in een tweede vergadering gebeuren (zie blz. 30; ord. 4-5-4). Bemoeienis van het moderamen van de classicale vergadering is daarvoor niet nodig. Dit laat uiteraard onverlet dat de situatie in een gemeente aanleiding kan zijn voor de classispredikant om nader te informeren en zo nodig stappen te ondernemen. Maar dat geldt voor alle gemeenten.

10

15

Bij de vaststelling of een kerkenraad minder leden telt dan in lid 3 bedoeld gaat het om de feitelijke omvang van de kerkenraad en niet om de in de plaatselijke regeling vastgelegde omvang. Het college voegt daarom de woorden ‘al of niet door het voortbestaan van vacatures’.

20

Het college merkt op dat lid 4 (huidige tekst) geen betrekking heeft op wijkkerkenraden. Lid 5 (huidige tekst) zou wel betrokken kunnen worden op wijkkerkenraden. Maar naar het oordeel van het college is het aan de algemene kerkenraad om er zorg voor te dragen dat een wijkkerkenraad niet onder het in lid 3a bepaalde minimum komt en in voorkomende gevallen voor een oplossing te zorgen. Dit hoeft niet nader te worden vastgelegd. Door te spreken over (algemene) kerkenraad is duidelijk dat niet wijkkerkenraden zijn bedoeld.

25

	Huidige tekst (ord. 4-6)	Voorstel
4	In een gemeente met minder dan 300 leden dan wel in bijzondere omstandigheden kan de kerkenraad - met medewerking en goedvinden van het breed moderamen van de classicale vergadering, na in daarvoor in aanmerking komende gevallen de evangelisch-lutherse synode te hebben gehoord - een kleiner aantal ambtsdragers vaststellen, met dien verstande dat alle ambten aanwezig zijn en in de plaatselijke regeling is voorzien op welke wijze de in de ordinanties genoemde taken worden verricht.	Indien de (algemene) kerkenraad, al of niet door het voortbestaan van vacatures, minder leden telt dan in lid 3 bedoeld, overleggen de kerkenraad en het moderamen van de classicale vergadering,
5	Wanneer de helft van het aantal ambtsdragers ontbreekt of buiten functie is, bepaalt het breed moderamen van de classicale vergadering na overleg met de nog functionerende ambtsdragers en na in daarvoor in aanmerking komende gevallen de evangelisch-lutherse synode te hebben gehoord, op welke wijze de in de ordinanties	
		op welke wijze de in de ordinanties

	genoemde taken kunnen worden verricht.	genoemde taken worden verricht. Zo nodig treft het moderamen hiertoe maatregelen. Indien het een evangelisch-lutherse gemeente betreft, wordt vooraf de evangelisch-lutherse synode gehoord.
--	--	---

4.5 ARBEIDSVELD (ORD. 4-7-1 EN 4-9-4)

De taak van de kerkenraad wordt omschreven in ord. 4-7-1. Hierin wordt geen wijziging voorgesteld. De taakverdeling tussen algemene kerkenraad en wijkkerkenraad wordt geregeld in art. 9-4. Het college stelt voor dit alles onder te brengen in art. 7.

5

Art. 9-4 is niet eenvoudig leesbaar. Het college stelt daarom een -overigens inhoudelijk niet gewijzigde tekst voor.

Het lid begint met:

10 De verdeling van de taken en bevoegdheden over enerzijds de algemene kerkenraad en anderzijds de wijkkerkenraden wordt aangegeven in een door de algemene kerkenraad in overleg met de wijkkerkenraden vast te stellen regeling, met dien verstande dat de taken en bevoegdheden van de wijkkerkenraden alles omvatten wat tot de taken en bevoegdheden van de kerkenraad behoort, met uitzondering van datgene wat nadrukkelijk wordt toevertrouwd aan de algemene kerkenraad (gevolgd door een opsomming van taken).

15 Het college stelt voor dit te vereenvoudigen tot:

In een gemeente met wijkgemeenten heeft de wijkkerkenraad tot taak alle taken van de kerkenraad, die niet aan de algemene kerkenraad zijn toevertrouwd en heeft de algemene kerkenraad tot taak (gevolgd door de opsomming van taken.

De vermelding van de plaatselijke regeling komt elders terug.

20

De taak van de algemene kerkenraad wordt vervolgens in vier punten aangegeven. De opsomming wordt ingeleid met de woorden "waaronder, voor zover in de orde van de kerk niet anders is bepaald". Het woord 'waaronder' suggereert dat er nog meer taken van de algemene kerkenraad kunnen zijn, maar dat is niet het geval: alle andere taken zijn immers taken van de wijkkerkenraden.

25 Het is weliswaar mogelijk dat wijkkerkenraden taken aan de algemene kerkenraad toevertrouwen, maar dat wordt expliciet genoemd onder het eerste gedachtestreepje. De opsomming is dus volledig en het woord 'waaronder' kan beter worden weggelaten.

30 De woorden "voor zover in de orde van de kerk niet anders is bepaald" beperken de opsomming weer. De enige tekst die hierbij van toepassing zou kunnen zijn is ord. 11-4-3,5 waar bepaald is dat bepaalde vermogensrechtelijke aangelegenheden aan wijkraden worden toevertrouwd. In die leden wordt overigens nadrukkelijk gezegd dat dit gebeurt 'met in achtneming van ord. 4-9-4. Dat lijkt in te houden dat de eindverantwoordelijkheid in dat geval blijft bij de algemene kerkenraad. Hoe dit ook zij, het is vanzelfsprekend dat b.v. wanneer het beheer van een wijkkas aan een wijkraad wordt toevertrouwd, de algemene kerkenraad die aangelegenheid ook toevertrouwt aan de

35 wijkkerkenraad. Wel blijft in alle gevallen staan dat het college van kerkrentmeesters de gemeente in vermogensrechtelijke aangelegenheden vertegenwoordigt. Het college lost het zoekplaatje in het voorstel op door na 'vermogensrechtelijke aangelegenheden' toe te voegen, voor zover de algemene kerkenraden niet bepaalde aangelegenheden toevertrouwt aan de wijkkerkenraden.

Uit het voorstel is weggelaten dat een en ander in een plaatselijke regeling moet worden vastgelegd.

40

In de huidige tekst is sprake van ‘taken en bevoegdheden’, in het voorstel alleen van ‘taak’ (net als in art. 7-1). Dit is geen inhoudelijke wijziging: als een kerkenraad een taak wordt toevertrouwd, is deze uiteraard ook bevoegd deze taak te verrichten.

Het college stelt voor lid 2 over de plaatselijke regeling in art. 8 op te nemen, waar ook van regelingen sprake is.

5

	Huidige tekst (ord. 4-9-4)	Voorstel (ord. 4-7-1a)
1a	<p>Art. 9-4</p> <p>De verdeling van de taken en bevoegdheden over enerzijds de algemene kerkenraad en anderzijds de wijkkerkenraden wordt aangegeven in een door de algemene kerkenraad in overleg met de wijkkerkenraden vast te stellen regeling, met dien verstande dat de taken en bevoegdheden van de wijkkerkenraden alles omvatten wat tot de taken en bevoegdheden van de kerkenraad behoort, met uitzondering van datgene wat nadrukkelijk wordt toevertrouwd aan de algemene kerkenraad, waaronder, voor zover in de orde van de kerk niet anders is bepaald:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het overleg met de wijkkerkenraden over de taak en de samenwerking van de delen in het geheel van de gemeente en de uitvoering van het werk dat in dat overleg aan de algemene kerkenraad wordt toevertrouwd; - het treffen van voorzieningen ten behoeve van de gemeente in haar geheel, waar dat nodig is om recht te doen aan de binnen de gemeente voorkomende kerkelijke verscheidenheid; - de vermogensrechtelijke aangelegenheden; - datgene wat te maken heeft met de rechtspositie van de predikanten en de gesalarieerde medewerkers. 	<p>In een gemeente met wijkgemeenten</p> <p>heeft de wijkkerkenraad tot taak alle taken van de kerkenraad, die niet aan de algemene kerkenraad zijn toevertrouwd;</p> <p>en heeft de algemene kerkenraad tot taak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het overleg met de wijkkerkenraden over de taak en de samenwerking van de delen in het geheel van de gemeente[verplaatst naar slotstreepje] ; - het treffen van voorzieningen ten behoeve van de gemeente in haar geheel, waar dat nodig is om recht te doen aan de binnen de gemeente voorkomende kerkelijke verscheidenheid; - de vermogensrechtelijke aangelegenheden, voor zover bepaalde aangelegenheden niet worden toevertrouwd aan de wijkkerkenraden; - datgene wat te maken heeft met de rechtspositie van de predikanten en de gesalarieerde medewerkers; - en verder alles wat de wijkkerkenraden aan de algemene kerkenraad toevertrouwen.

4.6 PLAATSELIJKE REGELING (ORD. 4-7-2 EN MEER)

In ord. 4-7-2 wordt gesproken over “de regelingen ten behoeve van het leven en werken van de gemeente”. Een aantal regelingen wordt genoemd. Daarnaast is er de regeling voor de wijze van werken van de kerkenraad (ord. 4-8-6) en (in de gemeenten met wijkgemeenten) de regeling van verdeling van taken en bevoegdheden tussen algemene kerkenraad en wijkkerkenraden (ord. 4-9-4), en in een gemeente met werkgroepen de regeling van de verdeling van taken tussen de (algemene) kerkenraad en de kleine kerkenraad (ord. 4-10-7). Ook over deze regelingen moet de gemeente worden gehoord. Het horen wordt in ord. 4-7-2 niet beperkt tot de daar opgesomde regelingen.

10 Het college constateert dat het niet ongebruikelijk is dat het geheel van de regelingen wordt aangeduid als plaatselijke regeling (enkelvoud). Deze term wordt ook in ord. 4-6-4 gebruikt. Zij stelt voor om deze terminologie over te nemen en alles wat plaatselijk geregeld moet worden in één artikellid op te nemen. Dit artikellid past (ook nu al) minder goed in art. 7 (Arbeidsveld). Het college stelt daarom voor het op te nemen in art. 8 (Werkwijze) als art. 4a.

15

	Huidige tekst	Voorstel (ord. 4-8-4a)
5a	<p>Art. 7-2 De regelingen ten behoeve van het leven en werken van de gemeente worden vastgesteld en gewijzigd na de leden van de gemeente daarin gekend en daarover gehoord te hebben en na overleg met het college van kerkrentmeesters, het college van diakenen en de organen van de gemeente voor zover een regeling op het functioneren van zulk een college of orgaan rechtstreeks betrekking heeft. Deze regelingen zijn ten minste:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de regeling voor de verkiezing van ambtsdragers; - de regeling voor de wijze van werken van de kerkenraad; - de regeling voor het beheer van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente. <p>(zie verder onderaan)</p> <p>Art. 9-4 De verdeling van de taken en bevoegdheden over enerzijds de algemene kerkenraad en anderzijds de wijkkerkenraden wordt aangegeven in een door de algemene kerkenraad in overleg met de wijkkerkenraden vast te stellen regeling</p> <p>Art. 10-7 De verdeling van taken en bevoegdheden</p>	<p>De kerkenraad maakt een plaatselijke regeling met daarin regelingen ten behoeve van het leven en werken van de gemeente, na overleg met de organen van de gemeente op wie de regeling betrekking heeft.</p> <p>Deze plaatselijke regeling bevat ten minste:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de regeling voor de verkiezing van ambtsdragers; - de regeling voor de wijze van werken van de kerkenraad; - de regeling voor het beheer van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente; <p>en voor zover van toepassing</p> <ul style="list-style-type: none"> - de regeling van de verdeling van taken tussen algemene kerkenraad en wijkkerkenraad; - de regeling van de verdeling van taken tussen de kerkenraad en de kleine

	<p>over enerzijds de kerkenraad en anderzijds de kleine kerkenraad, de sectieteams en de taakgroepen wordt aangegeven in een door de kerkenraad na overleg met de kleine kerkenraad, de sectieteams en de taakgroepen vast te stellen regeling</p> <p>Art. 7-2 vervolg Deze regelingen worden na vaststelling of wijziging ter kennisneming toegezonden aan het breed moderamen van de classicale vergadering en in geval van een evangelisch-lutherse gemeente tevens aan de evangelisch-lutherse synodale commissie.</p>	<p>kerkenraad</p> <p>- de regeling van taken en bevoegdheden van werkgroepen¹⁶.</p> <p>Deze regelingen worden na vaststelling of wijziging ter kennisneming toegezonden aan het [...] moderamen van de classicale vergadering en in geval van een evangelisch-lutherse gemeente tevens aan de evangelisch-lutherse synodale commissie.</p>
--	--	---

4.7 MODERAMEN (ORD. 4-8-2)

Het moderamen van de kerkenraad bestaat uit ten minste drie personen. Het moderamen heeft een voorbereidende en uitvoerende taak. Besluiten worden alleen genomen in zaken van formele en administratieve aard en in zaken die geen uitstel gedogen. Toepassing van ord. 4-5-4 zoals boven voorgesteld (blz. 30) zou betekenen dat in een moderamen van drie allen aanwezig moeten zijn. Het college acht dit niet noodzakelijk en stelt voor het minimum uit ord. 4-5-4 (voorstel) voor het moderamen los te laten.

	Huidige tekst (ord. 4-8-2)	
2	De kerkenraad kiest uit zijn midden een moderamen bestaande uit ten minste een preses, een scriba en een assessor met dien verstande dat in elk geval een predikant deel uitmaakt van het moderamen.	De kerkenraad kiest uit zijn midden een moderamen bestaande uit ten minste een preses, een scriba en een assessor met dien verstande dat in elk geval een predikant deel uitmaakt van het moderamen. De bepaling dat het quorum een minimum kent van drie leden, als bepaald in art. 5 lid 4, is op het moderamen niet van toepassing.

4.8 HOREN VAN DE GEMEENTE (ORD. 4-8-7)

In art. 4-7-2 wordt geregeld dat de gemeente moet worden gehoord over de plaatselijke regeling, in art. 4-8-7 worden zaken genoemd waarover de gemeente moet worden gehoord, in ord. 4-8-5 wordt genoemd dat de gemeente moet worden gehoord over het beleidsplan, terwijl in ord. 11-6-4 en 11-7-2 de betrokkenheid van de gemeente bij begroting en jaarrekening wordt genoemd. Het college stelt voor een en ander in één artikellid samen te voegen. Bij ord. 4-8-5 vervalt dan de slotregel

Bovendien wordt in art. 4-8-7 dat het kennen en horen plaats vindt in de vorm van een beraad als ordianties dat voorschrijven. Het college stelt voor dit zoekplaatje op te lossen door deze zaken apart te benoemen.

Een van de zaken waarover de gemeente moet worden gehoord is het verlenen van actief en passief kiesrecht aan doopleden. In de GR Gastlidmaatschap is bepaald dat het verlenen van actief en passief kiesrecht aan gastleden in de verkiezingsregeling moet worden opgenomen; hierover moet de

¹⁶ De formulering van deze twee regelingen sluit aan bij de voorstellen onder 4.10 Kleine kerkenraad en werkgroepen (ord. 4-10)

gemeente dus ook worden gehoord. Kerk 2025 stelt voor de mogelijkheid tot het verlenen van stemrecht uit te breiden tot alle geregistreerden. Het college doet een voorstel hiertoe bij ord. 3-2-3 (zie boven, blz.17). Het college stelt voor de term ‘doopleden’ daarom te vervangen door ‘anderen dan belijdende leden’. Gastleden en andere geregistreerden vallen daaronder.

- 5 Omdat actief kiesrecht niet altijd automatisch passief kiesrecht inhoudt (iemand moet belijdend (gast)lid zijn, dan wel onder de belijdende leden kunnen worden opgenomen om verkozen te kunnen worden) stelt het college voor te spreken over stemrecht (net als in ord. 3-2-3).

- 10 In lid 6a wordt gesproken van de regeling voor de jaargesprekken. Dit zou de suggestie kunnen wekken dat het gaat om onderdeel van de plaatselijke regeling, waarover de gemeente moet worden gehoord. Dat is niet de bedoeling. Het college stelt daarom voor de woorden ‘maakt een regeling’ te vervangen door ‘legt vast’.

	Huidige tekst (ord. 4-8)	Voorstel
5	De kerkenraad stelt telkens voor een periode van vier jaar een beleidsplan op, na daarover overleg gepleegd te hebben met het college van kerkrentmeesters, het college van diakenen en met alle daarvoor in aanmerking komende organen van de gemeente. Elk jaar pleegt de kerkenraad met dezelfde colleges en organen overleg over eventuele wijziging van het beleidsplan. Nadat de kerkenraad het beleidsplan of een wijziging daarvan voorlopig heeft vastgesteld, wordt dit in de gemeente gepubliceerd. De kerkenraad stelt de leden van de gemeente in de gelegenheid hun mening over het beleidsplan of de wijziging kenbaar te maken. Daarna stelt de kerkenraad het beleidsplan of de wijziging vast.	De kerkenraad stelt telkens voor een periode van vier jaar een beleidsplan op, na daarover overleg gepleegd te hebben met het college van kerkrentmeesters, het college van diakenen en met alle daarvoor in aanmerking komende organen van de gemeente. Elk jaar pleegt de kerkenraad met dezelfde colleges en organen overleg over eventuele wijziging van het beleidsplan
6a	Met het oog op de kwaliteit van het kerkenraadswerk maakt de kerkenraad een regeling voor de wijze waarop en met wie jaargesprekken worden gehouden, onder wie in elk geval de predikanten die in de gemeente werkzaam zijn en ook de kerkelijk werkers die in het ambt zijn bevestigd. In de jaargesprekken komt aan de orde de kwaliteit van het werk van de kerkenraad als geheel en van de betrokkenen in het bijzonder als ook het welbevinden van alle betrokkenen. De gelijkwaardigheid van de ambten bepaalt het karakter van de jaargesprekken.	Met het oog op de kwaliteit van het kerkenraadswerk legt de kerkenraad vast op welke wijze en met wie jaargesprekken worden gehouden, onder wie in elk geval de predikanten die in de gemeente werkzaam zijn en ook de kerkelijk werkers die in het ambt zijn bevestigd. In de jaargesprekken komt aan de orde de kwaliteit van het werk van de kerkenraad als geheel en van de betrokkenen in het bijzonder als ook het welbevinden van alle betrokkenen. De gelijkwaardigheid van de ambten bepaalt het karakter van de jaargesprekken.
7		De kerkenraad neemt geen besluiten tot het wijzigen van de gang van zaken in de gemeente ten aanzien van: - het toelaten van doopleden tot het avondmaal;

<p>De kerkenraad neemt geen besluiten tot het wijzigen van de gang van zaken in de gemeente ten aanzien van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het beantwoorden van de doopvragen door doopleden; - het toelaten van doopleden tot het avondmaal; - het verlenen van actief en passief kiesrecht aan doopleden; - de wijze van de verkiezing van ambtsdragers; - het zegenen van andere levensverbintenissen dan een huwelijk van man en vrouw; <p>en ter zake van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de aanduiding en de naam van de gemeente; - het voortbestaan van de gemeente; - het aangaan van een samenwerkingsverband met een andere gemeente; - de plaats van samenkomst van de gemeente; - het verwerven, ingrijpend verbouwen, afbreken, verkopen of op andere wijze vervreemden van een kerkgebouw; <p>zonder de leden van de gemeente daarin gekend en daarover gehoord te hebben. Het kennen en horen dient in elk geval plaats te vinden in de vorm van een beraad in de gemeente indien het beraad in de desbetreffende ordinantie is voorgeschreven. Art. 8-5 slot</p> <p>Nadat de kerkenraad het beleidsplan of een wijziging daarvan voorlopig heeft vastgesteld, wordt dit in de gemeente gepubliceerd. De kerkenraad stelt de leden van de gemeente in de gelegenheid hun mening over het beleidsplan of de wijziging kenbaar te maken</p> <p>Ord. 11-6-4</p> <p>Nadat de kerkenraad de begrotingen voorlopig heeft vastgesteld, worden deze in samenvatting in de gemeente gepubliceerd en tevens gedurende een</p>	<ul style="list-style-type: none"> - het zegenen van andere levensverbintenissen dan een huwelijk van man en vrouw dan na beraad in de gemeente. <p>De kerkenraad neemt geen besluiten tot het wijzigen van de gang van zaken in de gemeente ten aanzien van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het beantwoorden van de doopvragen door doopleden; - het verlenen van stemrecht aan anderen dan belijdende leden; - de wijze van de verkiezing van ambtsdragers; <p>en ter zake van:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de aanduiding en de naam van de gemeente; - het voortbestaan van de gemeente; - het aangaan van een samenwerkingsverband met een andere gemeente; - de plaats van samenkomst van de gemeente; - het verwerven, ingrijpend verbouwen, afbreken, verkopen of op andere wijze vervreemden van een kerkgebouw; - de plaatselijke regeling als bedoeld in art. 8-4a; <p>zonder de leden van de gemeente daarin gekend en daarover gehoord te hebben.</p> <p>De kerkenraad neemt geen definitieve besluiten met betrekking tot wijziging of vaststelling van beleidsplan, begroting en jaarrekening dan nadat de gemeenteleden in de gelegenheid zijn gesteld hun mening kenbaar te maken.</p>
--	---

	<p>week in haar geheel voor de leden van de gemeente ter inzage gelegd. De kerkenraad stelt de leden van de gemeente in de gelegenheid hun mening over de begrotingen kenbaar te maken op de wijze die in de regeling voor de wijze van werken van de kerkenraad is aangegeven.</p> <p>Ord. 11-7-2</p> <p>Deze jaarrekeningen worden in haar geheel of in samenvatting in de gemeente gepubliceerd en tevens gedurende een week in haar geheel voor de leden van de gemeente ter inzage gelegd. De kerkenraad stelt de leden van de gemeente in de gelegenheid hun mening over de jaarrekeningen kenbaar te maken op de wijze die in de regeling voor de wijze van werken van de kerkenraad is aangegeven.</p>	
--	--	--

4.9 ALGEMENE KERKENRAAD EN WIJKKERKENRADEN (ORD. 4-9)

De inhoud van dit artikel is grotendeels verwerkt

Lid 1: zie art. 6-1

Lid 2: zie art. 6-2

5 Lid 4: zie art. 7-3

Alleen lid 3 is niet verwerkt:

Ter bespreking van voor de gehele gemeente van belang zijnde aangelegenheden roept de algemene kerkenraad een vergadering van alle ambtsdragers van de gemeente bijeen.

10 Deze mogelijkheid bestaat ook zonder dat dit kerkordelijk wordt vastgelegd. Het college stelt daarom voor dit te laten vervallen.

Huidige tekst (ord. 4-9)	Voorstel: vervalt
--------------------------	--------------------------

4.10 KLEINE KERKENRAAD EN WERKGROEPEN (ORD. 4-10)

15 In de huidige regeling kan de kerkenraad taken toevertrouwen aan een kleine kerkenraad en aan werkgroepen (ord. 4-10). Deze twee zijn nu niet los van elkaar mogelijk. Zoals boven bij Quorum (4.2.1.) is gesteld, stelt het college voor beide van elkaar los te maken: een kleine kerkenraad kan ook worden ingesteld als er geen werkgroepen zijn, en werkgroepen kunnen ook worden ingesteld zonder dat een kleine kerkenraad wordt ingesteld.

20 In de huidige regelgeving wordt uitgegaan van de koppeling tussen kleine kerkenraad en werkgroepen en ligt vast dat alle werkgroepen vertegenwoordigd zijn in de kleine kerkenraad. Dit kan uiteraard niet in die gevallen waarin een kleine kerkenraad wordt ingesteld en niet met werkgroepen wordt gewerkt.

25 Het college stelt voor om ook als er wel werkgroepen zijn, deze eis te laten vervallen. De kerkenraad kan plaatselijk zelf bepalen of het in alle gevallen nodig is dat alle werkgroepen in de kleine kerkenraad vertegenwoordigd zijn. Uiteraard moet hij er wel zorg voor dragen dat de afstemming tussen de werkgroepen op een goede wijze plaats vindt.

	Huidige tekst	Voorstel
	Art. 10 Kerkenraad met werkgroepen	Art.10 Kleine kerkenraad en werkgroepen
1	De kerkenraad kan onder behoud van zijn uiteindelijke verantwoordelijkheid een deel van zijn taak toevertrouwen aan zijn breed moderamen, hierna te noemen de kleine kerkenraad, met een aantal door hem in te stellen werkgroepen, hierna te noemen sectieteams en taakgroepen	De kerkenraad kan onder behoud van zijn uiteindelijke verantwoordelijkheid een deel van zijn taak toevertrouwen aan zijn breed moderamen, hierna te noemen de kleine kerkenraad en/of aan aantal door hem in te stellen werkgroepen ¹⁷
2	De kerkenraad, waarvan alle ambtsdragers deel uitmaken, komt in afwijking van het in artikel 8-1 bepaalde ten minste vier maal per jaar bijeen ter vaststelling van het algemene beleid.	ongewijzigd
3	De kleine kerkenraad wordt gevormd door het moderamen van de kerkenraad, de predikanten en een aantal ouderlingen en diakenen die in de regel tevens deel uitmaken van een sectieteam of een taakgroep.	De kleine kerkenraad wordt gevormd door het moderamen van de kerkenraad en tenminste vier andere ambtsdragers, waarbij alle ambten aanwezig zijn.
4	Elk sectieteam en elke taakgroep bestaat uit een of meer ambtsdragers van wie er ten minste één lid is van de kleine kerkenraad, alsmede uit een aantal andere leden van de gemeente.	Een werkgroep bestaat uit een of meer ambtsdragers alsmede uit een aantal andere leden van de gemeente.
5	Een sectieteam werkt ten behoeve van een geografisch begrensd deel van de gemeente dan wel een bepaalde groep gemeenteleden; een taakgroep legt zich toe op het verrichten van een bepaalde taak in de gemeente.	Vervalt
6	De kleine kerkenraad, de sectieteams en de taakgroepen werken binnen het beleid van de kerkenraad inzake het gehele leven en werken van de gemeente.	De kleine kerkenraad en de werkgroepen werken binnen het beleid van de kerkenraad inzake het gehele leven en werken van de gemeente.

- 5 In de tekst van art. 10-7 worden een aantal taken voorbehouden aan de (grote) kerkenraad. Zonder dat dit expliciet wordt genoemd worden alle overige taken van de kerkenraad toevertrouwd aan de kleine kerkenraad, die deze taken toedeelt aan taakgroepen. Als het mogelijk is dat de kleine kerkenraad bestaat zonder dat er werkgroepen zijn ingesteld, zal de taak van de kleine kerkenraad daarom – zonder inhoudelijke wijziging – anders moeten worden geredigeerd. In de tekst van art. 10-7 staat wat in ieder geval door de kerkenraad wordt gedaan, maar niet is uitgesloten dat de kerkenraad meer taken aan zich behoudt.
- 10 De taak van de kerkenraad kan wel bekort worden omdat in het voorstel van het college in art. 8-7 alle besluiten waarover de gemeente moet worden gehoord, zijn samengevat. Beleidsplan, begroting en plaatselijke regeling hoeven daarom hier niet apart te worden vermeld.

¹⁷ Het is niet nodig de benamingen van de werkgroepen (deze term wordt ook in de Romeinse artikelen gebruikt) vast te leggen. Sectieteams worden ook wel als taakgroepen Pastoraat aangeduid. Het zou logischer zijn om de gebruikelijke naam taakgroepen over te nemen, maar dat vereist een wijziging van de Romeinse artikelen.

Uit de opsomming is de afvaardiging naar de classicale vergadering verdwenen. Dit is wel een inhoudelijke wijziging, maar op deze plaats is het een formele wijziging: over de samenstelling van de classicale vergadering wordt in een ander deel van de ordinanties gesproken.

5

	Huidige tekst (ord. 4-10-7)	Voorstel
7	<p>De verdeling van taken en bevoegdheden over enerzijds de kerkenraad en anderzijds de kleine kerkenraad, de sectieteams en de taakgroepen wordt aangegeven in een door de kerkenraad na overleg met de kleine kerkenraad, de sectieteams en de taakgroepen vast te stellen regeling met dien verstande dat</p> <p>a. aan de kerkenraad wordt toevertrouwd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de algemene leiding aan de opbouw van de gemeente in de wereld; - de zorg voor de dienst van Woord en sacramenten; - het nemen van de besluiten als genoemd in artikel 8-7; - het vaststellen van het beleidsplan ter zake van het leven en werken van de gemeente; - het vaststellen van de begrotingen en de jaarrekeningen; - het beroepen van de predikanten en het leiding geven aan de daaraan voorafgaande verkiezing; - het opzicht over de leden van de gemeente voor zover dat door de orde van de kerk is opgedragen aan de kerkenraad; - het vaststellen van de plaatselijke regelingen als bedoeld in artikel 7-2; en voorts, tenzij de kerkenraad een of meer van de volgende taken heeft opgedragen aan de kleine kerkenraad: - het leiding geven aan de verkiezing van de ouderlingen en de diakenen als bedoeld in ordinantie 3-6 en de benoeming van de kerkrentmeesters 	<p>Bij de instelling van een kleine kerkenraad en/of taakgroepen</p> <p>blijft aan de kerkenraad toevertrouwd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de algemene leiding aan de opbouw van de gemeente in de wereld; - de zorg voor de dienst van Woord en sacramenten; - het nemen van de besluiten waarbij de gemeente betrokken is, als genoemd in artikel 8-7; <p>.....</p> <ul style="list-style-type: none"> - het beroepen van de predikanten en het leiding geven aan de daaraan voorafgaande verkiezing; - het opzicht over de leden van de gemeente voor zover dat door de orde van de kerk is opgedragen aan de kerkenraad; <p>.....</p> <p>en voorts, tenzij de kerkenraad dit heeft opgedragen aan de kleine kerkenraad:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het leiding geven aan de verkiezing van de ouderlingen en de diakenen als bedoeld in ordinantie 3-6 en de benoeming van de kerkrentmeesters die

	<p>die geen ouderling zijn;</p> <ul style="list-style-type: none"> - het aanwijzen van de afgevaardigde naar de classicale vergadering; <p>b. aan de kleine kerkenraad wordt toevertrouwd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het toetsen van het werk van de sectieteams en de taakgroepen aan het door de kerkenraad vastgestelde beleidsplan; - de instelling van de sectieteams en de taakgroepen en de benoeming van de leden daarvan; - het vaststellen van de instructies van de sectieteams en de taakgroepen. 	<p>geen ouderling zijn en van de diaconale rentmeesters¹⁸</p> <p>Alle overige taken van de kerkenraad kan de kerkenraad toevertrouwen aan de kleine kerkenraad en/of werkgroepen.</p> <p>Bij de instelling van werkgroepen heeft de (kleine) kerkenraad tot taak:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het toetsen van het werk van de werkgroepen aan het door de kerkenraad vastgestelde beleidsplan; - de instelling van de werkgroepen en de benoeming van de leden daarvan; - het vaststellen van de instructies van de werkgroepen
8	In dit artikel kan in plaats van kerkenraad ook wijkkerkenraad of algemene kerkenraad worden gelezen met inachtneming van het in artikel 9-4 bepaalde ten aanzien van de verhouding tussen de algemene kerkenraad en de wijkkerkenraden.	In dit artikel kan in plaats van kerkenraad ook wijkkerkenraad of algemene kerkenraad worden gelezen met inachtneming van het in artikel 7-3 bepaalde ten aanzien van de verhouding tussen de algemene kerkenraad en de wijkkerkenraden.

4.11 GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING (ORD. 4-11)

Dit artikel is verwerkt in ord. 2-14a (nieuw) en vervalt (besloten in eerste lezing in november 2016).

4.12 VRIJSTELLING VAN WERKZAAMHEDEN (ORD. 4-12A)

- 5 Onder verwijzing naar de argumentatie, gegeven bij de vrijstelling van de predikant (ord. 3-19; zie boven blz. 26) stelt het college ook hier voor om het overleg met de synodale commissie te vervangen door het overleg met de president van de evangelisch-lutherse synode en het classicaal college voor de visitatie niet langer te noemen.

	Huidige tekst (ord. 4-12a-1)	Voorstel
1	Indien in een gemeente spanningen optreden in verband met ontwikkelingen in de gemeente of het functioneren van een of meer leden van de kerkenraad niet zijnde de predikant kan het breed moderamen van de classicale vergadering bepalen dat de betreffende ambtsdrager(s) zich gedurende enige tijd geheel of gedeeltelijk hebben te onthouden van ambtswerkzaamheden.	Indien in een gemeente spanningen optreden in verband met ontwikkelingen in de gemeente of het functioneren van een of meer leden van de kerkenraad niet zijnde de predikant kan het moderamen van de classicale vergadering bepalen dat de betreffende ambtsdrager(s) zich gedurende enige tijd geheel of gedeeltelijk hebben te onthouden van ambtswerkzaamheden.

¹⁸ Het college stelt deze naam voor voor leden van het college van diakenen die geen diaken zijn. Zie hiervoor verder blz. 75 (Kanttekeningen).

<p>Een besluit daartoe kan eerst worden genomen na overleg met de kerkenraad en de betreffende ambtsdragers en met het regionale college voor de visitatie en, in geval van ambtsdragers die verbonden zijn aan een evangelisch-lutherse gemeente, in overleg met de evangelisch-lutherse synodale commissie.</p>	<p>Een besluit daartoe kan eerst worden genomen na overleg met de kerkenraad en de betreffende ambtsdragers [.....] en, in geval van ambtsdragers die verbonden zijn aan een evangelisch-lutherse gemeente, in overleg met de president van de evangelisch-lutherse synode</p>
---	---

5 ORDINANTIE 11 VERMOGENSRECHTELIJKE AANGELEGENHEDEN

5 5.1 VERMOGENSRECHTELIJKE AANGELEGENHEDEN VAN DE GEMEENTE

5.1.1 Kerk 2025

In paragraaf 5.4 wordt enerzijds gesteld dat beheer een plaatselijke zaak is, maar wordt anderzijds gesteld dat het ook een verantwoordelijkheid is van de kerk dat het beheer van de gemeente de toets van de kritiek vanuit de kerk en de samenleving kan doorstaan. De ANBI-status is hierbij van belang. Dit wordt in vier punten uitgewerkt:

- 1) Het RCBB moet bij onverantwoord beheer daadwerkelijk kunnen ingrijpen
- 2) diaconaal beheer en overig beheer moet goed onderscheiden blijven. Daarbij wordt gesteld dat ook niet-diakenen deel kunnen uitmaken van het college van diakenen en dat een college niet in meerderheid uit ambtsdragers behoeft te bestaan.
- 3) Een kerkenraad kan besluiten tot werken zonder colleges, indien in overleg met het RCBB een regeling getroffen wordt die voldoet aan de algemeen geldende normen van goed bestuur ('good governance').
- 4) Het RCBB ziet toe op (de zorgvuldigheid van) het beheer; een GCBB ziet toe op kwaliteitsbewaking en gelijke behandeling van gemeenten.

5.1.2 Kanttekeningen

Toevoegen van niet-diakenen aan het college van diakenen roept niet alleen de vraag op hoe deze personen zullen worden aangeduid (voorgesteld wordt te spreken over diaconale rentmeesters) maar roept ook de vraag op of de term 'college van diakenen' dan nog wel juist is. Complicerend is dat het college van diakenen niet alleen een beheerscollege is, maar in de praktijk samenvalt met een diaconaal beraad over alle mogelijke diaconale zaken. In de huidige kerkorde is dat terug te vinden in het feit dat in een gemeente met wijkgemeenten de wijkraad van diakenen – anders dan de wijkraad van kerkrentmeesters – in gemeenten met minder dan vier wijkgemeenten niet facultatief is: op wijkniveau moeten diakenen toch ook kunnen overleggen. Maar net als een beraad van ouderlingen hoeft een beraad van diakenen niet kerkordelijk te worden vastgelegd (ad 2). Voorgesteld wordt om ook de wijkraad van diakenen facultatief te maken.

De mogelijkheid om zonder colleges te werken (ad 3) vraagt wijziging van art. XIII-1. Dit kan worden vermeden door de colleges altijd te handhaven maar de mogelijkheid te scheppen dat de kerkenraad optreedt als college (onder voorwaarden als genoemd). Dit vindt een parallel in de nu al bestaande mogelijkheid dat kerkenraadsleden het college aanvullen met het oog op besluiten, als het college onder het minimum van drie gekomen is. Zie art. 2-6. Het college kiest voor deze oplossing. Zie art. 2-4 (voorstel).

5 Het college merkt verder op dat de eisen van goed bestuur, die niet alleen vanuit de kerk maar ook vanuit de overheid worden gesteld (b.v. bij de ANBI-regeling) eerder een scherpere dan een zwakkere regelgeving vereist. Vanwege de transparantie naar buiten zal de interne controle op een goede wijze geregeld moeten zijn. Het college stelt overigens voor om de details hiervan op te nemen in een generale regeling inzake vermogensrechtelijke aangelegenheden.

Wat verder gesteld wordt standaardisering van administratieve processen van gemeenten, verplichte modellen voor financiële verslaglegging zal in deze generale regeling nader worden uitgewerkt.

10 5.1.3 Vereenvoudiging; samenstelling colleges

Uit een oogpunt van vereenvoudiging worden de bestaande artikelen 2 en 3 samengevoegd tot één nieuw artikel 2. De bepalingen over de verhouding tussen college en kerkenraad, nu opgenomen in art. 2 en 3, worden als leden 4 t.m. 6 toegevoegd aan artikel 1.

	Artikel 1. Algemeen	
1	De zorg voor de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente berust bij de kerkenraad.	
2	De kerkenraad vertrouwt de verzorging van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente van niet-diaconale aard toe aan het college van kerkrentmeesters en die van diaconale aard aan het college van diakenen.	
3	Het college van kerkrentmeesters en het college van diakenen stemmen hun beleid af op het beleid van de kerkenraad inzake het gehele leven en werken van de gemeente. Zij doen verslag van hun werkzaamheden aan de kerkenraad.	
	Huidige tekst	Voorstel
4	=art 2.8/ 3.5	Het college van kerkrentmeesters en het college van diakenen blijven bij het beheren van en beschikken over de aan hem toevertrouwde vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente binnen de grenzen van het door de kerkenraad vastgestelde beleidsplan en van de door de kerkenraad vastgestelde begroting.
5	= art. 2.9 / 3.6	Voorafgaande instemming van de kerkenraad is nodig voor rechtshandelingen betreffende: <ul style="list-style-type: none"> - het verkrijgen, bouwen, ingrijpend verbouwen, uitbreiden of restaureren, verhuren, bezwaren, verkopen of op andere wijze vervreemden en afbreken van een gebouw of een orgel, beide in gebruik ten behoeve van de eredienst of anderszins van belang voor het leven en werken van de gemeente¹⁹; - het aangaan van verplichtingen waarin niet bij vastgestelde begroting is voorzien;

¹⁹ Dit geldt alleen het college van kerkrentmeesters, maar dat is geen reden om twee artikelen te maken.

		<ul style="list-style-type: none"> - het aanvaarden van erfstellingen, legaten en schenkingen onder last of voorwaarde; - het oprichten van of deelnemen aan een stichting; - het voeren van processen voor de overheidsrechter en het aangaan van overeenkomsten om geschillen op een andere wijze tot een oplossing te brengen.
6	= art. 2.10/3.8	De kerkenraad neemt alleen in overleg met het college van kerkrentmeesters resp. het college van diakenen beslissingen waaraan financiële gevolgen verbonden zijn welke niet bij vastgestelde begroting zijn voorzien.

De eis dat de meerderheid ambtsdrager is verval, en de samenstelling van het college van diakenen wordt op dezelfde wijze geregeld als bij het college van kerkrentmeesters. Toegevoegd (parallel aan de regel bij het college van kerkrentmeesters) wordt de bepaling dat de voorzitter van het college van diakenen een diaken moet zijn. Tevens wordt toegevoegd dat tenminste twee leden ambtsdrager moeten zijn. In een gemeente zonder wijkgemeenten is dat vanzelfsprekend gezien het minimum aantal ouderlingen-kerkrentmeester en het minimum aantal diakenen. Maar in een gemeente met wijkgemeente zou theoretisch het college volledig uit niet-ambtsdragers kunnen bestaan.

5

10

	Art. 2 Het college van kerkrentmeesters	Art. 2 Het college van kerkrentmeesters en het college van diakenen
1	=art. 2.1 / 3.1a (plus diaconale rentmeesters)	De ouderlingen-kerkrentmeester vormen tezamen met de kerkrentmeesters als bedoeld in lid 2 het college van kerkrentmeesters. De diakenen vormen tezamen met diaconale rentmeesters als bedoeld in lid 2 het college van diakenen.
2	=art. 2.3 (ook voor diaconale rentmeesters)	De kerkrentmeesters die geen ouderling zijn, en de diaconale rentmeesters worden door de kerkenraad uit de leden van de gemeente benoemd nadat hun namen zijn voorgedragen aan de gemeente om haar goedkeuring te verkrijgen. Zij kunnen in de gemeente niet tegelijkertijd een ambt dragen.
3	= art. 2-4 (ook voor diaconale rentmeesters)	Ten aanzien van de kerkrentmeesters die geen ouderling zijn en van de diaconale rentmeesters , is van overeenkomstige toepassing hetgeen voor ambtsdragers bepaald is ter zake van de zittingstijd, de

		mogelijkheid bezwaar te maken tegen de benoeming ²⁰ .
4	= art. 2.2 / art. 3-1b <i>In art. 2-2 wordt bepaald dat de meerderheid van het college van kerkrentmeesters ouderling-kerkrentmeesters is. In de voorgestelde tekst vervalt dit</i>	Elk college bestaat uit ten minste drie leden, waaronder ten minste twee ambtsdragers. [...] Indien het college minder dan drie leden telt, overleggen de kerkenraad en het moderamen van classicale vergadering op welke wijze de taken van het college worden verricht, naar regels bij generale regeling gesteld.
5	= art 2-5 / art. 3-2	Elk college wijst uit zijn midden een voorzitter, een secretaris en een penningmeester aan. De voorzitter is een van de ambtsdragers. Elk college draagt er zorg voor dat de boekhouding en het middelenbeheer niet in één hand zijn.
6	=art. 2.6 /3.3 Indien aan de besluitvorming van het college van kerkrentmeesters (diakenen) minder dan drie leden deelnemen, is een besluit van het college slechts rechtsgeldig, a. wanneer, bij deelname door twee kerkrentmeesters (diakenen), één ambtsdrager, daartoe aangewezen door de kerkenraad, aan de besluitvorming heeft deelgenomen en b. wanneer, bij deelname door één kerkrentmeester (diakenen), twee ambtsdragers, daartoe aangewezen door de kerkenraad, aan de besluitvorming hebben deelgenomen	Indien een lid van een college verhinderd is aan de besluitvorming deel te nemen, is de kerkenraad bevoegd een ambtsdrager aan te wijzen om aan de besluitvorming deel te nemen.
7	= art. 2.7	Het college van kerkrentmeesters heeft tot taak: a. het in overleg met en in verantwoording aan de kerkenraad scheppen en onderhouden van de materiële en financiële voorwaarden voor het leven en werken van de gemeente door: - het meewerken aan de totstandkoming van het beleidsplan, de begroting en de jaarrekening van de gemeente overeenkomstig het bepaalde in ordinantie 4-7-1 en het bepaalde in de artikelen 6 en 7; - het zorg dragen voor de geldwerving; - het zorg dragen voor het

²⁰ Bezwaren en geschillen en opzicht vervallen. Dat geldt voor allen die een functie bekleden.

		<p>beschikbaar zijn van ruimten voor de eredienst en de andere activiteiten van de gemeente;</p> <p>en voorts</p> <ul style="list-style-type: none"> b. het beheren van de goederen van de gemeente; c. het verzorgen van het, in het beleidsplan en de begroting geformuleerde, personeelsbeleid; d. het zorgdragen voor de arbeidsrechtelijke aangelegenheden van hen die krachtens arbeidsovereenkomst bij de gemeente werkzaam zijn op niet-diaconaal terrein; e. het fungeren als opdrachtgever van kosters en beheerders van gebouwen en ander beherend en administratief personeel dat op arbeidsovereenkomst in dienst van de gemeente werkzaam is; f. het bijhouden van de registers van de gemeente, het doopboek, het belijdenisboek en - indien aanwezig - het trouwboek; g. het beheren van de archieven van de gemeente; h. het beheren van de verzekeringspolissen. <p>Met het oog op deze taak kan de ouderling-kerkrentmeester worden vrijgesteld van</p> <ul style="list-style-type: none"> - het toerusten van de gemeente tot het vervullen van haar pastorale en missionaire roeping en - de herderlijke zorg.
8	=art. 3.4	<p>Het college van diakenen heeft tot taak:</p> <ul style="list-style-type: none"> a. het in overleg met en in verantwoording aan de kerkenraad scheppen en onderhouden van de materiële en financiële voorwaarden voor de door de gemeente te verrichten diaconale dienst door: <ul style="list-style-type: none"> - het meewerken aan de totstandkoming van het beleidsplan, de diaconale begroting en de diaconale jaarrekening overeenkomstig het bepaalde in ordinantie 4-7-1 en het bepaalde in de artikelen 6 en 7; - het zorg dragen voor de geldwerving ten behoeve van de diaconale arbeid van de gemeente; <p>en voorts</p> <ul style="list-style-type: none"> b. het beheren van de goederen van de

		diaconie; c. het verzorgen van het, in het beleidsplan en de diaconale begroting geformuleerde, personeelsbeleid; d. het zorgdragen voor de arbeidsrechtelijke aangelegenheden van hen die krachtens arbeidsovereenkomst bij de diaconie werkzaam zijn; e. het fungeren als opdrachtgever van hen die op arbeidsovereenkomst in de gemeente op diaconaal terrein werkzaam zijn; f. het beheren van verzekeringspolissen.
9	=art. 3-7	Het college van diakenen is bevoegd diaconale steun te verlenen aan personen, organen, kassen, fondsen, instellingen en rechtspersonen in binnen- en buitenland. Uitsluitend in zeer bijzondere gevallen, zulks ter beoordeling van het classicaal college voor de behandeling van beheerszaken en nadat ter zake toestemming is verkregen van dit college, kan het college van diakenen besluiten diaconale gelden beschikbaar te stellen voor niet-diaconaal werk van de gemeente.
	Artikel 3. Het college van diakenen	Volledig opgenomen in Art. 2 ; komt dus te vervallen.

5.1.4 Wijkraden (art. 4)

In ord. 11-4-6 is bepaald:

5 Wanneer een gemeente uit minder dan vier wijkgemeenten bestaat, kan de algemene kerkenraad, met instemming van de wijkkerkenraden, besluiten geen wijkraden van kerkrentmeesters in te stellen. Wanneer geen wijkraden zijn ingesteld, bestaat het college van kerkrentmeesters uit alle kerkrentmeesters van de gemeente en worden de kerkrentmeesters die geen ouderling zijn benoemd door de algemene kerkenraad.

10 Door aanpassing van lid 2 en 4 (altijd facultatief) kan dit lid 6 vervallen. Omdat in lid 1 staat dat voor kerkenraad algemene kerkenraad gelezen moet worden, is helder dat de kerkrentmeesters (en diaconale rentmeesters) die geen ambtsdrager zijn benoemd worden door de algemene kerkenraad. Het college heeft overwogen om de keuze van het moderamen van de colleges over te laten aan de colleges zelf, zoals ook gebeurt om gemeenten zonder wijkgemeenten. Het heeft besloten de bepaling te laten staan. In de regel zullen in een gemeente met wijkgemeenten niet alle
 15 (ouderlingen-)kerkrentmeesters bij de voordracht betrokken zijn. Het is dan goed dat de algemene kerkenraad het algehele belang in het oog kan houden. Heet gaat daarbij om een goed samenspel: de algemene kerkenraad kan wel een voordracht afwijzen, maar niet iemand zonder voordracht van het college benoemen.

	Artikel 4. Vermogensrechtelijke aangelegenheden van gemeenten met wijkgemeenten
1	Waar een gemeente wijkgemeenten heeft, dient in deze ordinantie in plaats van kerkenraad

	gelezen te worden algemene kerkenraad.	
1a	<i>Zie slot lid 2a en 4a</i>	De voorzitter, secretaris en penningmeester van elk college worden op voordracht van het betreffende college benoemd door de algemene kerkenraad.
2	<p>In een gemeente met wijkgemeenten</p> <p>vormen de kerkrentmeesters die lid zijn van een wijkkerkenraad tezamen met de andere kerkrentmeesters die benoemd zijn door de wijkkerkenraad, de wijkraad van kerkrentmeesters.</p> <p>De leden van het college van kerkrentmeesters worden aangewezen op de wijze als is opgenomen in de regeling voor het beheer van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente, als bedoeld in ord. 4-7-2.</p> <p>De voorzitter, secretaris en penningmeester worden op voordracht van het college van kerkrentmeesters benoemd door de algemene kerkenraad.</p>	<p>In een gemeente met wijkgemeenten kan gekozen worden voor de vorming van wijkraden van kerkrentmeesters</p> <p>In dat geval vormen de kerkrentmeesters die lid zijn van een wijkkerkenraad tezamen met de andere kerkrentmeesters die benoemd zijn door de wijkkerkenraad, de wijkraad van kerkrentmeesters.</p> <p><i>Zie lid 5a</i></p> <p><i>Zie lid 1a</i></p>
3	<p>In overleg met de algemene kerkenraad kan het college van kerkrentmeesters, naast de zorg voor het kerkgebouw en de goede gang van zaken daarin tijdens de kerkdiensten, de verzorging van bepaalde vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente van niet-diaconale aard toevertrouwen aan de wijkraden van kerkrentmeesters. Een en ander geschiedt met inachtneming van het bepaalde in ordinantie 4-9-4.</p>	<i>Zie lid 5a</i>
4	<p>In een gemeente met wijkgemeenten</p> <p>vormen de diakenen die lid zijn van een wijkkerkenraad,</p> <p>de wijkraad van diakenen.</p> <p>De leden van het college van diakenen worden aangewezen op de wijze als is opgenomen in de regeling voor het beheer van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente, als bedoeld in ord. 4-7-2.</p> <p>De voorzitter, secretaris en penningmeester worden op voordracht van het college van diakenen benoemd door de algemene kerkenraad.</p>	<p>In een gemeente met wijkgemeenten kan gekozen voor de vorming van wijkraden van diakenen. In dat geval vormen de diakenen die lid zijn van een wijkkerkenraad tezamen met de diaconale rentmeesters die benoemd zijn door de wijkkerkenraad, de wijkraad van diakenen.</p> <p><i>Zie lid 5a</i></p> <p><i>Zie lid 1a</i></p>

5	In overleg met de algemene kerkenraad kan het college van diakenen de verzorging van bepaalde vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeente van diaconale aard toevertrouwen aan de wijkraden van diakenen. Een en ander geschiedt met inachtneming van het bepaalde in ordinantie 4-9-4.	<i>Zie lid 5a</i>
5a		Indien wijkraden zijn ingesteld wordt in de plaatselijke regeling vastgelegd - de taakverdeling tussen de colleges en de wijkraden - de samenstelling van de colleges.
6	Wanneer een gemeente uit minder dan vier wijkgemeenten bestaat, kan de algemene kerkenraad, met instemming van de wijkkerkenraden, besluiten geen wijkraden van kerkrentmeesters in te stellen. Wanneer geen wijkraden zijn ingesteld, bestaat het college van kerkrentmeesters uit alle kerkrentmeesters van de gemeente en worden de kerkrentmeesters die geen ouderling zijn benoemd door de algemene kerkenraad.	Vervalt.

5.1.5 Streekgemeenten (art. 5)

In art. 5 wordt de rechtspersoonlijk en vertegenwoordiging geregeld, onder meer ook van streekgemeenten. In eerste lezing is in november 2016 aanvaard dat alle vormen van samenwerking worden ondergebracht in één kaderartikel (ord. 2-14a). In de daarbij behorende generale regeling wordt geregeld onder welke voorwaarden een samenwerkingsverband rechtspersoonlijkheid heeft. De vermelding van de streekgemeente moet daarom in ord. 11-5 vervallen. Dat laat onverlet (een overgangsbepaling zal dat vastleggen) dat de bestaande streekgemeenten en hun diaconieën rechtspersoonlijkheid hebben en behouden.

10

	Huidige tekst (ord. 11-5)	Voorstel
1 Waar een streekgemeente is gevormd, hebben zowel de streekgemeente als de gemeenten die tezamen de streekgemeente vormen, rechtspersoonlijkheid. Vervalt
2 Waar een streekgemeente is gevormd, hebben zowel de diaconie van de streekgemeente als de diaconieën van de gemeenten die tezamen de streekgemeente vormen, rechtspersoonlijkheid. vervalt

5.1.6 Uitstel (ord. 11-8)

In de praktijk blijkt er – zeker als de boekhouding is uitbesteed – behoefte aan de mogelijkheid om de jaarrekening later in te zenden. Hierbij moet wel bedacht worden dat de belastingdienst in verband met de ANBI-status publicatie voor 1 juli verplicht stelt en dat dan ook daar uitstel verkregen moet worden. Voorgesteld wordt in ord. 11-8-1 een zin toe te voegen die uitstel mogelijk maakt.

5

	Huidige tekst (ord. 11-8)	Voorstel
1	<p>De kerkenraad legt elk jaar</p> <ul style="list-style-type: none"> - vóór 15 december de begrotingen voor het komende kalenderjaar met - ter informatie bijgevoegd - het beleidsplan en - vóór 15 juni de jaarrekeningen over het laatstverlopen kalenderjaar met het rapport van de gehouden controle aan het regionale college voor de behandeling van beheerszaken voor. <p>De kerkenraden van de evangelisch-lutherse gemeenten zenden deze jaarstukken tevens toe aan de financiële commissie van de evangelisch-lutherse synode.</p>	<p>De kerkenraad legt elk jaar</p> <ul style="list-style-type: none"> - vóór 15 december de begrotingen voor het komende kalenderjaar met - ter informatie bijgevoegd - het beleidsplan en - vóór 15 juni de jaarrekeningen over het laatstverlopen kalenderjaar met het rapport van de gehouden controle aan het classicale college voor de behandeling van beheerszaken voor. <p>Het classicale college voor de behandeling van beheerszaken is bevoegd om op gemotiveerd verzoek van de kerkenraad uitstel voor een door dit college te bepalen periode te verlenen.</p> <p>De kerkenraden van de evangelisch-lutherse gemeenten zenden deze jaarstukken tevens toe aan de financiële commissie van de evangelisch-lutherse synode.</p>

5.1.7 Verscherpt toezien (ord. 11-9)

In ord. 11-9 wordt een bijzondere bemoeienis (verscherpt toezien) van het RCBB geregeld, met een precieze opsomming van de besluiten waarvoor toestemming nodig is.

10

Voorgesteld wordt om de regel van verscherpt toezien in ord. 11-9-1 vast te leggen, en een en ander nader uit te werken in een generale regeling.

Voorgesteld wordt lid 2 (instemming van het bm van de classicale vergadering) te laten vervallen. Nu de randvoorwaarden voor verscherpt toezien bij of krachtens generale regeling worden vastgelegd

15

en daarmee toetsbaar zijn kan lid 2 komen te vervallen

	Huidige tekst (ord. 11-9)	Voorstel
	<p>Artikel 9.</p> <p>Betrokkenheid van het regionale college voor de behandeling van beheerszaken in bijzondere situaties</p>	<p>Betrokkenheid van het classicale college voor de behandeling van beheerszaken in bijzondere situaties; verscherpt toezien.</p>
1	<p>In die gevallen waarin de begrotingen en de jaarrekeningen niet zijn ingezonden of wanneer het overleg als bedoeld in artikel 8-2 niet heeft geleid tot het vaststellen van een – naar het oordeel van het regionale college voor de behandeling van beheerszaken – verantwoorde begroting of jaarrekening van de gemeente of van de diaconie,</p>	<p>Wanneer de begrotingen en de jaarrekeningen niet zijn ingezonden of wanneer het overleg als bedoeld in artikel 8-2 niet heeft geleid tot het vaststellen van een – naar het oordeel van het classicale college voor de behandeling van beheerszaken – verantwoorde begroting of jaarrekening van de gemeente of van de diaconie, dan wel wanneer er gevaar is dat niet of onvoldoende aan verplichtingen kan worden</p>

	<p>kan het regionale college – onder met redenen omklede mededeling daarvan aan de kerkenraad – besluiten dat het college van kerkrentmeesters of het college van diakenen eerst na voorafgaande toestemming van het regionale college bevoegd is tot:</p> <ul style="list-style-type: none"> - het aangaan van rechtshandelingen betreffende het kopen, verkopen, verhuren, verpachten of op andere wijze vervreemden en bezwaren van onroerende zaken en geldswaardige papieren, alsmede het bouwen, verbouwen, uitbreiden, restaureren of afbreken van een gebouw of een orgel; - het aangaan van een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd; - het verstrekken of aangaan van geldleningen en het stellen van persoonlijke zekerheid ten behoeve van derden voor zover daarin niet bij vastgestelde begroting is voorzien; - het aangaan van verplichtingen waarin niet bij vastgestelde begroting is voorzien; - het aanvaarden van erfstellingen, legaten en schenkingen onder last of voorwaarde; - het voeren van processen voor de overheidsrechter en het aangaan van overeenkomsten om geschillen op een andere wijze tot een oplossing te brengen. 	<p>voldaan kan het classicale college – onder met redenen omklede mededeling daarvan aan de kerkenraad – besluiten dat het college van kerkrentmeesters of het college van diakenen onder verscherpt toezien worden geplaatst. een en ander naar regels bij of krachtens generale regeling gesteld.²¹</p>
2	<p>Voor het oordeel als bedoeld in lid 1, dat er niet van een verantwoorde begroting of jaarrekening sprake is, is de instemming vereist van het breed moderamen van de classicale vergadering.</p>	<p>vervalt</p>

5.2 VERMOGENSRECHTELIJKE AANGELEGENHEDEN VAN DE CLASSICALE VERGADERING

De vermogensrechtelijke aangelegenheden van de classicale vergadering zijn nu geregeld in ord 11-11 t/m 14. In art. 11 wordt geregeld dat volstaan kan worden met een penningmeester als er alleen vergaderkosten zijn, in art. 12 wordt een financiële commissie voorgeschreven, indien er meer kosten zijn. Voorgesteld wordt altijd een financiële commissie in te stellen: verwacht mag worden dat een classis met vermogensbestanddelen van enige omvang te maken zal kunnen krijgen, vanuit de classes die tot (regionale) classes) zijn samengevoegd. In de opsomming van art. 11-1 zijn de ringen toegevoegd: ook die kosten kunnen classicaal gedragen worden.

²¹ Zie hiervoor blz. 1.

Ook hier (als in art. 9-1 voor de gemeente) wordt voorgesteld de bijzondere bemoeienis in een algemeen lid te vervatten en uit te werken in een generale regeling.

Geen andere wijzigingen, anders dan aanpassing van de namen, worden voorgesteld: breed moderamen wordt moderamen en regionaal college wordt classicaal college

5

	Huidige tekst	Voorstel
	Artikel 11	
1	De classicale vergadering is bevoegd de vergader- en administratiekosten van de classicale vergadering, van haar breed moderamen, van haar organen van bijstand en van de werkgemeenschappen van predikanten om te slaan over de tot de classis behorende gemeenten.	De classicale vergadering is bevoegd de vergader- en administratiekosten van de classicale vergadering, van haar moderamen, van haar organen van bijstand, van de ringen en van de werkgemeenschappen van predikanten om te slaan over de tot de classis behorende gemeenten.
2	De verzorging van deze financiën vertrouwt de classicale vergadering toe aan een penningmeester die door de classicale vergadering wordt benoemd. Deze kan als adviserend lid de bijeenkomsten van de classicale vergadering, haar breed moderamen en haar moderamen bijwonen.	vervalt
3	Elk jaar legt de penningmeester in de laatste bijeenkomst van het jaar een ontwerpbegroting voor van de kosten van het komende jaar. De classicale vergadering stelt deze begroting vast.	
4	De penningmeester legt elk jaar vóór 1 mei de ontwerpjaarrekening over het laatstverlopen kalenderjaar aan de classicale vergadering voor. In de ontwerpjaarrekening is in voorkomende gevallen een overzicht opgenomen van de inkomsten en uitgaven van de ringverbanden. De classicale vergadering stelt deze jaarrekening vast, hetgeen strekt tot decharge van de penningmeester inzake het door deze gevoerde beheer, tenzij de classicale vergadering een voorbehoud maakt.	
5	Elk jaar wordt vóór de vaststelling van de jaarrekening de financiële administratie van de classis gecontroleerd door twee door het breed moderamen van de classicale vergadering aan te wijzen onafhankelijke deskundigen.	
	Artikel 12	
1	Indien de classis andere inkomsten en uitgaven heeft dan de in artikel 11 bedoelde, laat de classicale vergadering zich voor de verzorging van de vermogensrechtelijke	De verzorging van deze financiën vertrouwt de classicale vergadering toe aan een financiële commissie.

	aangelegenheden van de classis bijstaan door de financiële commissie van de classicale vergadering.	
2	De leden van de commissie worden benoemd door de classicale vergadering. Zij worden benoemd voor de tijd van vier jaar. Zij kunnen eenmaal voor een aansluitende periode van vier jaar worden herbenoemd. De commissie wijst uit haar midden een voorzitter, een secretaris en een penningmeester aan.	De leden van de commissie worden benoemd door de classicale vergadering. Zij worden benoemd voor de tijd van vier jaar. Zij kunnen eenmaal voor een aansluitende periode van vier jaar worden herbenoemd. De classicale vergadering wijst de voorzitter, de secretaris en de penningmeester aan. De classicale vergadering draagt er zorg voor dat de boekhouding en het middelenbeheer niet in één hand zijn.
Artikel 14		
1	Indien de classis andere inkomsten en uitgaven heeft dan de in artikel 11 bedoelde, legt de classicale vergadering elk jaar vóór 15 december de begroting voor het komende kalenderjaar en vóór 15 juni de jaarrekening over het laatstverlopen kalenderjaar met het rapport van de gehouden controle aan het regionale college voor de behandeling van beheerszaken voor.	De classicale vergadering legt elk jaar vóór 15 december de begroting voor het komende kalenderjaar en vóór 15 juni de jaarrekening over het laatstverlopen kalenderjaar met het rapport van de gehouden controle aan het classicale college voor de behandeling van beheerszaken voor.
3	In die gevallen waarin de begroting en de jaarrekening niet zijn ingezonden of wanneer het overleg als bedoeld in lid 2 niet heeft geleid tot het vaststellen van een – naar het oordeel van het regionale college voor de behandeling van beheerszaken – verantwoorde begroting of jaarrekening, kan het regionale college – onder met redenen omklede mededeling daarvan aan de classicale vergadering – besluiten dat de classicale vergadering eerst na voorafgaande toestemming van het regionale college bevoegd is tot: - het verkopen, verhuren of verpachten of op andere wijze vervreemden of bezwaren van onroerende zaken; - het verstrekken van geldleningen; - het aanvaarden van erfstellingen, legaten en schenkingen onder last of voorwaarde; - het voeren van processen voor de overheidsrechter en het aangaan van overeenkomsten om geschillen op een andere wijze tot een oplossing te brengen.	In die gevallen waarin de begroting en de jaarrekening niet zijn ingezonden of wanneer het overleg als bedoeld in lid 2 niet heeft geleid tot het vaststellen van een – naar het oordeel van het regionale college voor de behandeling van beheerszaken – verantwoorde begroting of jaarrekening, kan het classicale college – onder met redenen omklede mededeling daarvan aan de classicale vergadering – besluiten dat de classicale vergadering onder verscherpt toezien wordt geplaatst. Het regionaal college bepaalt daarbij welke taken en handelingen van de financiële commissie alleen met toestemming van het classicale college mogen worden uitgeoefend, een en ander naar regels bij generale regeling gesteld.

5.3 DE COLLEGES VOOR DE BEHANDELING VAN BEHEERSZAKEN. (ORD. 11-21 T/M 24)

5.3.1 Samenstelling classicale colleges

De samenstelling van de colleges (ord. 11-21) blijft ongewijzigd, met dien verstande dat het classicaal overlegorgaan vervangen wordt door de classicale vergadering.

- 5 Voorgesteld wordt het moderamen van het college, dat in de praktijk al fungeert, in de tekst op te nemen

	Huidige tekst(ord. 11-21)	Voorstel
3	Een regionaal college voor de behandeling van beheerszaken bestaat uit ten minste zeven leden, benoemd door het classicaal-regionaal overlegorgaan uit de leden van de kerk binnen het rechtsgebied van het college, nadat de betrokken classicale vergaderingen in de gelegenheid zijn gesteld aanbevelingen in te dienen.	Een classicaal college voor de behandeling van beheerszaken bestaat uit ten minste zeven leden, benoemd door de classicale vergadering uit de leden van de kerk binnen het rechtsgebied van het college. [...]
4	Het classicaal-regionaal overlegorgaan wijst de voorzitter van het regionale college aan. Het college voorziet in de waarneming van het voorzitterschap in de gevallen waarin de voorzitter aan de werkzaamheden niet deelneemt.	Het classicaal college heeft een moderamen dat bestaat uit ten minste een voorzitter, een secretaris en een derde lid. De classicale vergadering wijst de voorzitter van het classicale college aan. Het college voorziet in de waarneming van het voorzitterschap in de gevallen waarin de voorzitter aan de werkzaamheden niet deelneemt.

- 10 Om op gewijzigde omstandigheden te kunnen inspelen en met het oog op de eenheid tussen de colleges wordt voorgesteld om de inhoud en de wijze van toezien nader te regelen in een generale regeling.

	Huidige tekst (ord. 11-22)	Voorstel
1	Een regionaal college voor de behandeling van beheerszaken heeft tot taak het toezien op de zorg voor de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeenten, de diaconieën en de classes binnen zijn rechtsgebied.	Een regionaal college voor de behandeling van beheerszaken heeft tot taak het toezien op de zorg voor de vermogensrechtelijke aangelegenheden van de gemeenten, de diaconieën en de classicale vergaderingen binnen zijn rechtsgebied. Inhoud en wijze van toezien worden nader bepaald bij generale regeling.

5.3.2 Het generale college voor de behandeling van beheerszaken.

- 15 Ord. 11-24 is vervallen en daarmee een goede plaats om uitvoering te geven aan het tweede punt van besluit 15: de instelling van een generaal college voor de behandeling van beheerszaken.

	Voorstel
	Art. 24 Het Generale College voor de Behandeling van Beheerszaken
1	Er is een generaal college voor de behandeling van beheerszaken.
2	De leden van het generale college worden benoemd door de generale synode op voordracht

	van de classicale colleges voor de behandeling van beheerszaken. Elk regionaal college draagt hiertoe twee leden uit zijn midden voor aan de generale synode.
3	De generale synode wijst de voorzitter van het generale college aan.
4	<p>Het generale college</p> <ul style="list-style-type: none"> - draagt zorg voor de wijze waarop het toezien op de zorg voor de vermogensrechtelijke aangelegenheden nadere vorm en inhoud wordt gegeven - doet voorstellen voor de inhoud van de generale regeling inzake dit werkveld - bewaakt de kwaliteit mede door het geven van adviezen, richtlijnen en modellen t.b.v. de classicale colleges - draagt zorg voor de coördinatie van werkzaamheden van de classicale colleges - draagt zorg voor de gelijke behandeling van gemeenten betreffende beheerszaken
5	Het generale college stelt ten behoeve van de generale synode eens per twee jaren een rapportage op aangaande de vermogensrechtelijke ontwikkelingen in de gemeenten.

Dit college behoort ook te worden genoemd in ord. 4-29

	Huidige tekst(ord. 4-29)	Voorstel
1	<p>De kerk kent voor het werk van de gehele kerk</p> <ul style="list-style-type: none"> - het generale college voor de visitatie, - het generale college voor de toelating tot het ambt van predikant, - het generale college voor de ambtsontheffing en - het generale college voor de kerkorde alsmede - het generale college voor het opzicht en - het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen. 	<p>De kerk kent voor het werk van de gehele kerk</p> <ul style="list-style-type: none"> - het generale college voor de visitatie, - het generale college voor de toelating tot het ambt van predikant, - het generale college voor de ambtsontheffing - het generale college voor de behandeling van beheerszaken - het generale college voor de kerkorde - het generale college voor het opzicht en - het generale college voor de behandeling van bezwaren en geschillen.